

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu z wyjątkiem świąt i niedziel.
 Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 7 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Wałowa Nr. 29. — Listy należy frankować. — Reklamacye otwarcia wolne od opłaty.

Przemiarowa z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł, półrocznie 8 zł, kwartalnie 4 zł, miesięcznie 1 zł 35 ct. W miejscu rocznie 12 zł, półrocznie 6 zł, kwartalnie 3 zł, miesięcznie 1 zł.
 Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” kosztuje cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ówiaroczeni zaś i miesięczni nie depozytu. Pierwsz. 50 ct. drugorz. 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Intencjonalnie inzersty zbierają się po 7 centów karakazowe po 6 ct. od należąca jednemu wierszowi.
 Inzersty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencje anonsów; we Francji w Paryżu wyłącznie anonsy p. A. d'ama, 4, Rue Clément 4.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 24 października.

W Izbie deputowanych komisyja adresowa wystąpi zapewne tak samo jak w Izbie panów z dwoma projektami adresu: większości i mniejszości. Tylko role będą zupełnie odmienne, bo w Izbie deputowanych większość komisyji oświadczy się za takim projektem adresu, jaki wnosi mniejszość w Izbie panów. Może i różnica zasad politycznych uwydatni się więcej w projektach Izby deputowanych, bo leży to już w naturze rzeczy, że w ciebie reprezentacyjnym, które wyszło bezpośrednio z wyborów, różnica ostrzej się rysuje i dobitniej na jaw występuje, niż w Izbie z członkami mianowanymi. Byłby to sukces świetny i wiele obiecujący, gdyby także projekty adresowe dla Izby deputowanych wypracowane nie weszły w sprzeczność z tem umiarkowaniem, jakie dotąd cechuje na każdym kroku postępowanie autonomistów. Leży to w interesie autonomistów, żeby przeciwne stronnictwo nie miało tytułu do wystąpienia w roli troskliwych stróżów zagrożonej konstytucyi, żeby nie mogło windykować dla siebie roli konserwatywnej wobec wrzekomych zamachów na obecny stan rzeczy.

Choćby jednak autonomiści ani słówkiem nie dotknęli sprawy pojednania, można być z góry pewnym, że stronnictwo przeciwne wystąpi w swoim projekcie w mniej lub więcej dobitny sposób z zastrzeżeniem, że nie zgodzi się na żadną zmianę konstytucyi. To ustawiczne zastrzeżenie się przeciw zmianom konstytucyi, o których dotąd nikt nie wspominał ani w jednej ani w drugiej Izbie, stało się już frazesem bardzo zużytym. Je-

szcze przed dwoma laty frazes taki odpowiadał roli politycznej, jaką odgrywało tak zwane stronnictwo wiernokonstytucyjne, ale dziś rzeczy się zmieniły. Któż najpierw wystąpił z zamiarem zreformowania konstytucyi jeżeli nie to stronnictwo? Propagowało ono na zjazdach przedwyborczych otwarcie zniesienie kurji i zaprowadzenie bezpośredniego systemu wyborczego oraz przekształcenie instytucyi wspólnych delegacyj. System wyborczy i delegacje są przecież przedmiotem esencjonalnych ustaw zasadniczych, kto więc myśli o jakiegokolwiek reformie w tej mierze, myśli o zmianie konstytucyi. Kiedy na to zwracano uwagę uczestników zjazdów przedwyborczych, czytaliśmy w organach reformatorów odpowiedź krótką i węzłowatą, że konstytucya austriacka jest dziełem ludzkim i nie została uchwalona na wieczność, że zatem nie tylko może lecz nawet powinna ulegać peryodycznym zmianom, bo stosunki nieustannie się zmieniają. Na poparcie tego argumentu przytaczano fakt, że w r. 1873 same stronnictwo konstytucyjne podniosło i przeprowadziło nadzwyczajnie ważną zmianę konstytucyi, zaprowadzając wybory bezpośrednie.

Jeżeli zatem deputowany klubu lewicy lub postępowego układa wniosek zniesienia kurji wyborczych lub przekształcenia delegacyi, to mimo to zatrzymuje przywilej wiernokonstytucyjności, a jeżeli kto inny pomyśli tylko o zmianie pewnych urządzeń, choćby tylko administracyjnych, to już za to zasłużył sobie na nazwę wsteczniaka i wroga konstytucyi. Oto logika frakcyi, której nie czeskie lecz umiarkowane wiedeńskie dzienniki już przed wyborami zarzuciły nihilizm polityczny. Zleby było z konstytucyą, gdyby takich tylko miało obrońców.

Nigdy Austria nie posiadałaby dzisiejszych ustaw zasadniczych, gdyby w r. 1867 stronnictwo wiernokonstytucyjne było tak postępowe jak dzisiaj. Ze ustawy te przysły do skutku, to zawdzięcza Austria dawnym tradycjom tego stronnictwa, których nie reprezentuje dziś ani klub lewicy ani klub postępowy, lecz gabinet dzisiejszy. Hr. Taaffe nie uczynił nic innego jak tylko to, co od chwili wystąpienia Czechów z Rady państwa powtarzało samo stronnictwo wiernokonstytucyjne przy każdej sposobności. Tylko na gruncie konstytucyjnym, tylko w czynnym udziale na arenie parlamentarnej mogą Czesi uzyskać ziszczenie słusznych pretensyj swoich. Tak mówiono zawsze, taką zasadę postawiła prasa wiedeńska na początku r. 1879, zapraszając formalnie Czechów do zmiany polityki. Stało się tak rzeczywiście, stało się tylko to, czego stronnictwo wiernokonstytucyjne życzyło sobie na początku bieżącego roku.

Sprawy krajowe.

(Ustawa o rybołówstwie).

(S) Przed pięciu laty rząd wniósł w Radzie państwa projekt o rybołówstwie, w którym ograniczono się jedynie do kwestyi ochrony i wyonywania rybołówstwa z pominięciem pytania, komu w tych lub owych wodach służy prawo rybołówstwa. Rząd wychodził bowiem z tego zapatrywania, że kwestya powyższa powinna być rozstrzygnięta w każdym specjalnym wypadku przez sądziego. Izba deputowanych odesłała ten projekt do komisji, celem ścisłego względnienia interesów rolnictwa i przemysłu. Przy tej sposobności wyraziła Izba życzenie, aby przed wnieśieniem projektu ustawy o wykonywaniu rybołówstwa lub przynajmniej równocześnie wniesiony został także projekt uregulowania praw rybołówstwa. Aby życzeniu temu zadość uczynić, Ministerstwo w o-

zobowiązaniu inzersty zbierają się po 7 centów karakazowe po 6 ct. od należąca jednemu wierszowi.
 Inzersty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencje anonsów; we Francji w Paryżu wyłącznie anonsy p. A. d'ama, 4, Rue Clément 4.

zobowiązaniu inzersty zbierają się po 7 centów karakazowe po 6 ct. od należąca jednemu wierszowi.
 Inzersty przyjmują w Austrii i Niemczech wszystkie agencje anonsów; we Francji w Paryżu wyłącznie anonsy p. A. d'ama, 4, Rue Clément 4.

Wykonanie pozostawionych nadal uprawnień co do łowienia ryb musiałoby być tak urządzone, aby uprawnienia te wykonywały bezpośrednio osoby, po których jako posiadaczach lub dzierżawcach znaczniejszej przestrzeni wody oczekiwać można pewnie racjonalnego postępowania. W takim razie skoro pierwsza organizacya tych uprawnień została przy urzędowej interwencyi na pewnej przestrzeni wody dokonana, nadal już punkt ciężkości spoczywałby w własnej akcyi interesowanych a nie w urzędowym nadzorze lub innej ingerencyi władz. W tem postępowaniu jednak należy ograniczyć się do wód, które w ogóle mają wielkie znaczenie dla rybołówstwa, a z drugiej strony nie może być pominięta ta okoliczność, że dla pewnych wód potrzebnym będzie racyo-

LISTY PARYSKIE

LXIV.

Powrót z wakacji. Paryż się przeprowadza. Przedwczesni goście. Kalendarze. Stare typy. Zabłąkany w Paryżu polski obrazek. Przyszły rok??? Kalendarz dawniej a dziś. Wszędzie konkurencya. Ostatnie dni lata. Uroczystość Floriana w Seeaux. Przed i po roku 1879. Poeści prowensalscy. Florian i Chateaubriand.

(Dokończenie).

Kiedym był jeszcze w domu rodziców, pamiętam, że zawsze dopiero w dniu Nowego Roku pojawiał się u nas nowy kalendarz i zdaje mi się, że go w księgarniach nie wystawiano pierwaj na sprzedaż. W ostatnich dopiero kilkunastu latach spostrzegłem pod tym względem radykalną zmianę. Zaczęło się od wydawania nowych kalendarzy przed Bożem Narodzeniem, potem w początkach grudnia, później ukazały się one już w listopadzie, a teraz już w październiku a nawet we wrześniu spotkać się można z nowym kalendarzem. Nie trudno wytłómaczyć zaszłą pod tym względem zmianę. W czasie, o którym jak o dalekiej przeszłości wspominałam, wychodził w Warszawie jedyny kalendarz, którego wydawca nazywał się Józef Puksza; wiedział on, że go wszyscy kupować będą, nie miał więc potrzeby spieszyć się, ale też nie spóźnił się nigdy. Dopiero, kiedy inni przedsiębiorcy wzięli się do wydawania kalendarzy, konkurencya wywołała potrzebę starania się o wyprzedzenie innych

współzawodników i zaczęły się wyścigi, nie kto lepszy wyda kalendarz, tylko kto pierwszy wystąpi z nim na targ.

Tak nadzwyczajnie spieszymy się żyć, że doprawdy nie mamy prawie czasu polknąć każdego ugrzozionego aawalka uczyt żyela, trzeba jeszcze, żeby te przedwczesne kalendarze na trzy miesiące naprzód przypominały nam, że te trzy miesiące biesiady mają się skończyć — jakbyśmy o tem i bez tego przypomnienia nie wiedzieli.

Ale to widocznie leży w nerwowej usposobieniu naszej epoki, przynajmniej tu we Francji. Wszakże tu nie od dzisiaj jest modą, że dzisiejsze dzienniki noszą jutrzejszą datę; niedługo może dojdziemy do tego, że kalendarze wychodzą będą o cały rok naprzód, i szczerze mówiąc, niechy to ani im ujęło ani dodało wartości, bo dziś już nie mają one ani tego charakteru, ani tego celu co dawniej.

Dawniej te różnobarwne, różnej wielkości i formy kalendarze były jedyną biblioteką dla ludu, wydawcy pamiętni na to ich przeznaczenie, zwykle zapewniali je pożytecznymi dla tej klasy czytelników wiadomościami, ztąd nawet wykrywniejszy świat lekcewał kalendarze i do tej nazwy przywiązywał nienajpochebniejsze epitety; ale wieśniak miał dość, jak co roku przeczytał swój kalendarz. Dziś dziennikarstwo, mianowicie drobne i tanie, zmieniło zupełnie postać rzeczy; według francuskiego przysłowia jedząc n-biera się apetytu, tak się też szczególnie tutaj stało. Codzienna strawa literacka za kilka centymów stała się z czasem potrzebą i kalendarze nawet u ludu poszły na dalszy plan, a niedługo staną się jako książka do czytania zupełnie niepotrzebnymi, i żeby je utrzymać przy życiu, oddawna już wydawcy

zmuszeni są dodawać im coraz więcej zewnętrznych powabów, to drzeworytami, to wesołemi facecjami, choćby, jak to mówią: „z kalendarza“.

Są jednak jeszcze, jak się pokazuje, zwolennicy starej formy, wierni starym nawykowi, bo na przykład najchętniej ze wszystkich wychodzących tu kalendarzy, a jest ich sto przeszło, rozchodzi się *le Double Liegeois*, wychodzący od niepamiętnych czasów na szarej, szorstkiej bibule. Jednego roku wydawca chciał ulepszyć go pod tym względem i kalendarz wyszedł na białym papierze. Sprzedaż znacznie się zmniejszyła co do liczby egzemplarzy; naiwny lud, który go zwykle kupował, powiedział sobie: oho, już to nie ten nasz stary przyjaciel — i wydawca na rok następny wrócił do bibuły.

Drugim kalendarzem, który zwycięsko dotąd walczy przeciw zabójczemu wpływowi małych dzienników, jest kalendarz wydawany pod nazwiskiem p. Mathieu de la Drome przez jego następców, podobno już w trzecim pokoleniu, a który zawiera corocznie dokładne, według wydawców „niemylnie” przepowiednie stanu pogody na każdy dzień roku, i który, jak się pokazuje, ma niezmiernie zaścępy ślepo wierzących mu czytelników.

Od roku 1871, kiedy kilka albo kilkanaście tysięcy mieszkańców Alzacyi i Lotaryngii, nie chcąc zostać Prusakami, sprowadziło się do Paryża i departamentów francuskich, ludowy kalendarz niemiecki: *Strassburger hinkende Bote*, zajął niepoślednie miejsce między kalendarzami, cieszącami się tu znacznym odbytem.

W tym roku jeden z najlubiejszych kalendarzy paryskiej burżoazyi: *L'Almanach pour rire* stracił główną a raczej jedyną swo-

ją podporę ze śmiercią Chama, którego ołowek wyłącznie zoopatrywał go w dowcipne ryciny. Słabość kilkumiesięczna niepozwoiliła mu zająć się ilustracyą na rok, którego nie miał dożyć. Wyszedł jednak kalendarz ten, ale jeżeli go kto kupi, to chyba dlatego, żeby zobaczyć, jak bardzo brak mu niewyczerpanego a sympatycznego talentu nieodżałowanego karykaturzysty.

Korzystając z ostatnich pięknych dni, bo pomimo coraz wyraźniej zapowiadającej się bliskiej zimy, słońce kiedy niekiedy pokazuje dotykalnie, że dotąd niezupełnie jeszcze ostygło, Paryżanie szukają każdej sposobności wychylenia się po za mury stolicy i pokrzepienia płac i oczu na zielonych kobiercach łąk i łąkowych barwach kwiatów. Jedną z takich sposobności była urządzona w Seeaux, pod Paryżem, uroczystość na cześć jednego z poetów zeszłego wieku, Floriana. Towarzystwa prowensalskich poetów pod nazwą: *les Félibres, les Mistrals, la Ogale, la Meridionale*, chciały uczcić pamięć swojego rodaka (Florian urodził się w Langwedocyi) i przy jego grobie za jedną drogą sobie także wzajemnie spalić trochę kadzidel — jakoż w całej uroczystości daleko mniej było mowy o Florianie, niż o współczesnych poetach, wzbogacających literaturę języka, którym nawet lud Prowancyi już dziś nie mówi i którego znajomość nie uważa się za jeden z warunków dobrego wychowania, bo go w żadnych szkołach nie wykładają. Naturalnie ci poeci piszą tylko dla siebie i swoich kłakierów, tak też było i na uroczystości w Seeaux; głośna dziewięćdziesiąt dziewięć setnych zgromadzonej publiczności, słuchając prowensalskich poezji i panegiryków, było, jak to się u nas mówi, jak na niemieckim kazaniu.

nalny podział na odpowiednie, w użyciu całości tworzące przestrzenie, oraz pewna wspólność urządzeń i reguł dla wszystkich części, gdy tymczasem co do innych wód (n. p. jezior) ta wspólność urządzeń i reguł będzie już dostateczną a nawet jedynie wykonałą.

Powyzszą uwagę bliżej rozwija projekt rządowy w następujących postanowieniach. Wody publiczne znaczniejszej rozległości, które dla rybołówstwa ważne mają znaczenie, będą przez władzę administracyjną podzielone na okręgi odpowiadające swoim obszarem warunkom dobrego gospodarstwa. Ustawodawstwo krajowe postanowiło ma, czy i pod jakimi warunkami znaczniejsze przestrzenie wody, jeżeli i dopóki rybołówstwo służy tam jednej uprawnionej osobie, na żądanie jej będą pozostawione jako samodzielne okręgi. Przybywające do takiego okręgu wody prywatne mogą być do niego przyłączone bez zezwolenia posiadacza tylko w takim razie, jeżeli niemożliwym jest zamknięcie okręgu zapobiegające zmianie ryb, a posiadacz wód prywatnych nie zobowiązuje się do zaniechania wszelkiego rybołówstwa.

W pojedynczych okręgach, z wyjątkiem samodzielnych, rybołówstwo będzie wydzierżawiane, przyczem wśród równych warunków pierwszeństwo należy się oferentowi posiadającemu uprawnienie do łowienia ryb w okręgu, a jeżeli jest więcej takich oferentów, temu, który posiada znaczniejsze uprawnienie. Dochody z dzierżawy należą do uprawnionych w wydzierżawionym okręgu w stosunku do ich udziału wykazanego w drodze administracyjnej, lub jeżeli interesowane osoby nie zostaną w ten sposób zaspokojone, w drodze sądowej. Postanowienie to nie wyklucza osobnej umowy w specjalnych wypadkach. Blizsze postanowienia co do dzierżawy i jej trwania zastrzeżone zostają ustawodawstwu krajowemu. Dalsze wydzierżawianie okręgów przez innych dzierżawców i wydzierżawienie samodzielnych okręgów częściami lub w zmiennych okresach czasu będzie wzbronione. Jeśli całe okręgi lub ich części wydzierżawione już będą przez uprawnionych do łowienia ryb w chwili, gdy ustawa nowa wejdzie w życie, postanowienia jej nie będą zastosowane w czasie trwania dzierżawy. Jednakże i wtedy wzbroniony będzie podział okręgu na częściowe przestrzenie i wydzierżawianie w zmiennych okresach czasu.

Władza administracyjna uzna wody, co do których ustanowiono okręgi, stosownie do okoliczności albo za jedną spółkę rybacką, albo podzieli je na grupy spółek według oznaczonych i kilka okręgów obejmujących przestrzeni. Ogół dzierżawców a względnie właścicieli okręgów na takiej przestrzeni tworzy spółkę rybacką, która obowiązana będzie do wspólnego starania się o rozwój rybołówstwa na właściwej przestrzeni, mianowicie do zakreszenia miejsc, w których ryb łowić nie można, celem umożliwienia ich tarcia się i rozwoju ikry. Za zezwoleniem władzy i zgodnie z prawami przepisami spółka może wydać obowiązujące dla swoich członków normy co do czasu i sposobu łowienia ryb. W tym samym celu może władza administracyjna połączyć w spółkę rybacką uprawnionych do łowienia ryb w takich wodach, które mają ważne zna-

czenie dla rybołówstwa, ale nie są podzielone na okręgi.

Spółka rybacka posiadać musi statut i zwierzchnika, który reprezentuje ją na zewnątrz, kieruje jej sprawami i prowadzi kataster przestrzeni do spółki należącej. Statut zawierać ma postanowienia o stosunku głosów i przyczynianiu się członków do wspólnych celów, nadto wskazuje warunki, pod jakimi powzięte uchwały są obowiązujące i sposób załatwiania sporów, któreby powstały ze stosunku spółki. Statut i wszelkie jego zmiany mają być podawane do wiadomości właściwych organów administracyjnych. Przy układaniu pierwszego statutu, co nastąpi za pośrednictwem władzy administracyjnej, każdy członek spółki ma jeden głos. Do kompletu w takim razie potrzebuje jest osobisty lub przez pełnomocników dokonany udział przynajmniej połowy członków spółki, do ważności uchwał zaś potrzebną jest bezwzględna większość oddanych głosów. Jeżeli w ten sposób ważne uchwały nie mogą przyjść do skutku, władza administracyjna wyda potrzebne zarządzenia prowizoryczne. Na członku występującym ze spółki ciążyć będzie dwa lata od chwili wystąpienia wspólna poręka za zobowiązania, które spółka przyjęła na siebie przed jego wystąpieniem.

Ankieta, przez c. k. Namiestnictwo zwolana, wydać ma oprócz opinii o powyższym zarysie projektu ustawy nadto jeszcze odpowiedzi na następujące przez Ministerstwo postawione pytania: 1) Czy na podstawie stosunków faktycznych rybołówstwa w kraju zachodzi potrzeba uregulowania tego prawa w drodze ustawodawczej a jeżeli jest potrzebnem, czy ma się ograniczyć do następujących wypadków: a) aby prawo łowienia ryb, które teraz służy tylko niektórym członkom gminy lub miejscowości, zostało przekazane całej gminie lub miejscowości; b) aby tam, gdzie teraz wykonuje się tak zwane wolne rybołówstwo, t. j. gdzie wolno każdemu łowić a nikt wyłącznie nie wykonuje prawa rybołówstwa na podstawie prawnego tytułu, taki zwyczaj wolnego łowienia ryb został zniesiony i prawo zostało przekazane jednemu uprawnionemu (n. p. w jeziorach lub rzekach spławnych krajowi, w innych wodach gminie miejscowej), pozostawiając zresztą nadal wszystkie istniejące prawa łowienia ryb; 2) Czy może zachodzi potrzeba, aby uregulowanie zostało rozięgnięte na inne nabyte uprawnienia do łowienia ryb, w którym to razie należałoby wejść na drogę przymusowego wykupienia takich praw, sięgnąć dalej i wejść na drogę wykupu? 3) Co należałoby uczynić dla ochrony praw osób, trudniących się łowieniem ryb jako zarobkiem w wodach, w których wolno łowić ryby członkom gminy albo każdemu bez ograniczenia ze względu na to, że osoby te zostałyby wykluczone od wykonywania rybołówstwa przez bezwarunkowe przeprowadzenie regulacji? 4) Czy w wypadku, gdyby uregulowanie prawa rybołówstwa rozięgnięte miało na wykupno istniejących praw, należałoby ograniczyć wykupno do praw rybołówstwa w cudzych wodach i do praw szkodliwych dla chowu ryb, czem jest mianowicie wykonywanie prawa rybołówstwa równocześnie lub na przemian przez kilka osób na tych samych przestrzeniach? Czy

przeciwnie zakreślić należy szersze granice wykonywaniu istniejących praw rybołówstwa? Czy wykupienie tych praw nastąpić ma kosztem uprawnionych do rybołówstwa, którzy przez te prawa szkodę ponoszą, czy kosztem kraju, lub w pewnych razach up. wskutek umów międzynarodowych, kosztem państwa? W razie twierdzącej odpowiedzi następuje dalsze 5) pytanie, jakby należało zakreślić szersze granice wykupienia, t. j. jakie prawa rybołówstwa miałyby podlegać wykupno, kto miałby płacić wynagrodzenie, na czyją korzyść i według jakich zasad ogólnych miałyby nastąpić wykupno? Ostatnie 6) pytanie podnosi kwestyę, czy określone w powyżej podanym zarysie uregulowania praw rybołówstwa przyczyniłyby się dostatecznie do jego podniesienia, i o ile zawiera w sobie naruszenie praw jednostek, znajdując dostatecznie usprawiedliwienie we względach na dobro publiczne, w którego interesie leży powszechne podniesienie chowu ryb.

Sprawa wydania ustawy o rybołówstwie podniesiona została także i w Sejmie na zeszłorocznej sesji przez posła Pławickiego, który miał głównie na celu poprawienie gospodarstwa rybnego w kraju. Dla tej sprawy ustanowiona została przez Wydział krajowy osobna ankieta, w której skład weszli oprócz członka Wydziału krajowego dr. Józefa Wereszczyńskiego, JE. Włodzimierz hr. Dzieduszycki, radca Namiestnictwa dr. Kajetan Orlecki, radca Wydziału krajowego Edmund Mochnacki, poseł Felks Pławicki, profesor dr. Maksymilian Nowicki, profesor dr. Szymon Syrski, radca sądu krajowego w Krakowie Józef Wawel-Louis i p. Kornel Chwałibóg, właściciel dóbr z Wojnieza. Ankieta ta odbyła już dwa posiedzenia, na których rozprawiano głównie nad kwestyą kompetencji i ogólnym kierunkiem dalszej pracy. Niebawem Wydział krajowy zwoła ankietę na nowe posiedzenie, na którym rozpoczyna się już merytoryczne obrady.

KORESPONDENECYJE

Paryz, 20 października.

(B) Coraz to lepiej. Już nie wystarczy zupełna amnestya dla komunardów, chociaż jeszcze i to nie zostało zdecydowane przez jedyną władzę, która do tego ma prawo, to jest parlament. Od kilku dni spotykamy się w dziennikach z napomknieniami, że w komitetach radykalnych agituje się ciekawy projekt. Idzie tu o zakupienie na ementarzu St. Quen wyłącznego gruntu, przeznaczonego na pogrzebanie skazanych z r. 1871 i zmarłych za granicą Francji lub w Nowej Kaledonii. Na wszystkich zgromadzeniach i konferencyach demokratycznych zbierane będą składki na ten cel; słyhać nawet o organizowaniu w całej Francji składki po 25 centymów od osoby. W środku tego specjalnego ementaru komuny zostanie wzniesiony wspaniały pomnik, na którym wypisane będą nazwiska deportowanych i wygnanych, którzy umarli, nie otrzymawszy amnestyi.

Aż do dalszego potwierdzenia nie chcemy wierzyć w autentyczność tych pogłosek. Wolno było wyborcom cyrkułu Javel ucześć komunę w osobie jednego z jej najgwałtowniejszych koryfuszów, wolno wyborcom w Lyonie pójść za tym złym przykładem, ofiarując drugiemu podobnemu bohaterowi krzesło w radzie municypalnej — są to pojedyncze wybrki stronnictwa nie mających poczucia uszanowania dla praw; ale rządowi, jakikolwiek on jest, nie wolno przyłożyć ręki do gloryfikacji faktów, które kodeks uważa za zbrodnie, nie wolno zezwolić na wzniesienie pomnika przeznaczonych w myśl organizatorów tej demonstracji na przygotowanie pewnego rodzaju apoteozy dla ludzi, którzy dobrowolnie uczynili się uczestnikami największej zbrodni, za jaką historia Francji kiedykolwiek musiała się wstydić.

Niesłychanie zuchwałe i wyraźnie podburzające do obalenia istniejącego obecnie we Francji porządku rzeczy wybrki kilku mowców, odzywających się na pogrzebach dwóch czy trzech komunardów, którzy wróciwszy w skutek amnestyi, zmarli w tutejszych szpitalach, zwróciły nare ziele uwagę rządu i jak się zdaje rada ministrów postanowiła stawić silny opór nieznanym granic zachciankom radykalistów. Minister sprawiedliwości po naradzie z ministrem spraw wewnętrznych wydał do prokuratorów generalnych okólnik, w którym zaleca im, aby pociągali do odpowiedzialności sądowej dzienniki i mowców, którzyby pozwalali sobie obelg i pogroźek przeciw rządowi i gwałtownych ataków przeciw konstytucji, jak również wszelkie manifestacje buntownicze, podżegania do zwalenia prawnego porządku rzeczy na zgromadzeniach, w mowach i publikacyach wszelkiego rodzaju.

Temps i National, dzienniki niedawno jeszcze zupełnie niezawisłe, a dziś organa, pierwszy ministra spraw zagranicznych, dru-

gi ministra spraw wewnętrznych, przemawiają o agitacych na korzyść komuny w sposób, za który przed miesiącem jeszcze nazwanoby je ultrareakcyjnymi.

Od wczoraj coraz głośniejsze daje się słyszeć wieści, że rząd, porozumiawszy się z wielu znakomitymi członkami umiarkowanego stronnictwa w senacie i Izbie deputowanych, postanowił w dekrecie, mającym zwołać w właściwym czasie parlament, dodać końcową klauzulę, że posiedzenia te aż do dalszego rozporządzenia odbywać się będą w dotychczasowych lokalach w Wersalu. Nie wiemy, ile może być prawdy w tej wieści, ale nie można zaprzeczyć, że wobec tego, czego codziennie jesteśmy świadkami, pod względem nietylko śmiałości ale jawnego zuchwałstwa agitatorów, sięgających między najniższymi warstwami ludności paryskiej uczucia nienawiści i zemsty dla wszystkiego, co nie zgadza się na ich radykalne teorye — roztropność nakazuje przewidywać nowy zbrodni czy zamach na prawne władze państwa i zapobiedz mu weześnie.

Mówią, że jeden z najznakomitszych generałów miał przedwczoraj posłuchanie u prezydenta republiki, któremu przedstawił z należnem uszanowaniem, że armia bardzo żywo i przykro czuje się dotkniętą mowami i pismami, które nazywają mordercami i katami oficerów, którym przypadł nieprzyjemny obowiązek sądenia powstańców komuny po jej przytłumieniu, i prosił o pozwolenie dodania otwarcie, że przedłużenie się takiego stanu rzeczy mogłoby bardzo niekorzystnie wpłynąć na ducha i energję armii. Grevy miał odpowiedzieć: „Możesz być spokojnym, generale; wróciłem do Paryża właśnie dla położenia tamy temu wszystkiemu. Zapewnij także swoich kolegów, że równie silnie czuje potrzebę utrzymania czci dla armii jak uszanowania dla praw“.

Życzyć by należało, aby nie zapóźnem było to postrzeżenie się rządu, jak niebezpieczną była jego polityka ciągłych ustępstw dla stronnictwa radykalistów i żeby ministrowie nie zapóźno przekali się, że chcąc skutecznie waleczyć przeciw radykalizmowi, trzeba mieć po swojej stronie konserwatystów, których dotąd traktowali oni jako swoich nieprzyjaciół, targając się jawnie i konsekwentnie na wszystkie uczucia ludzi umiarkowanych.

Rada państwa.

+ Wygłoszone na wtorkowym posiedzeniu Izby poselskiej skrutynium z wyboru komisji petycyjnej przedstawia rezultat następujący: Zacharyasz Hermann (liberał z Morawy, nie Michał Hermann, konserwatysta z Styryi), Stöhr, Bahns, Raab, Terlag, Wrann, Winkler, Zallinger, Fröschel, Wurm, Matusz, Belcredi, Weigel, Ruczka, Skarzewski, Ofner, Tausche, Wiesenburg, Ozarkiewicz (wybrany jako kandydat koła polskiego) Salm-Salm (nie Salm-Reifferscheid). Pozza, Jerzabek, Roth, Spławinski. Komisja petycyjna ukonstytuowała się po posiedzeniu Izby, wybierając Belcredeggo przewodniczącym, Ofnera zastępcą, Jerzabka, Spławinskiego i Wiesenburga sekretarzami.

Do komisji, mającej rozpatrzyć projekt ustawy o pomorze na bydło, są wybrani: Folte, Mackowitz, Obraczaj, Waibel, Siegl, Proskowetz, Roser, Löblich, Pirko, Zotta, Bärnsfeld, Margheri, Kletczka, Schwarzenberg, Schäffer, Bartmański, Gniwosz, Jaworski, Brama Wolański, Salm Salm, Stopalik, Monti, Zehetmayr, Mikołaj Krzysztofowicz. Komisja ta wybrała przewodniczącym Jaworskiego, zastępcami Salma i Schwarzenberga, sekretarzami Kletczkę i Siegla.

Na posiedzeniu wtorkowym Izba poselska dokonała, jak wiadomo, wyboru do długiego szeregu komisji, z których ważniejsze tylko wymieniamy. Komisja do projektu ustawy o administracji Bośni i Hercegowiny składa się z posłów: Herbst, Plener, Carnerge, Edw. Süssa, Rabla, Tomaszczuka, Sturm, Skenego, Lustkandla, Hohenwarta, Klaięza, Lienbachera, Riegera, Lobbkowitz, Jireczka, Giovanallego, Bauma, Grocholskiego, Czartoryskiego, Alojzego Liechtensteina, Laudona, Dunajewskiego, Fanderlika i Gregra.

W skład komisji wojskowej weszli: Hackelberg, Streeruwitz, Czedit, Russ, Lohninger, Klier, Röchffel, Fischer, Wilh, Pfeifer, Bahns, Rechbauer, Smolka, Alfred Liechtenstein, Ryszard Ciam Martinitz, Tylszer, Belcredi, Dzwonkowski, Skarzewski, Dormitzer, Zeithammer, Sternbach, Vetter, Matusz, Zamojski.

W innych komisjach zasiadają z Polaków: w legalizacyjnej Madejski, Dworski, Onyszkiewicz i Jasinski; w asekuracyjnej Chamiec, Dzieduszycki i Wolski; w komisji do spraw liebwiar-skich Rydzowski, Zborowski, Krasiński

Co do samej pamięci Floriana, którego dzisiejsza generacja zna ledwie z nazwiska, wspomnianego pobiżnie przy wykładzie literatury francuskiej, rzezywiście szczerą część oddawać mu mogła tylko dobrze posiwiała część obecnych gości, co sobie z młodych lat przypominali, z jaką przyjemnością czytali jego proste, naiwne, ale zato czyste i poczciwie powiastki jak *Estela*, *Galatea*, *Ruth* i inne.

W dzisiejszym czasie politycznej gorączki i czi złotego cieleca, gdzie materialne zajęcia i ambitne dążności wszystko ogarnęły, próżno byłoby mówić o narodowym charakterze i swobodnej wesołości dawnej Francji. Szukać ich trzeba w dawnej, chociaż zaledwie wczorajszej przeszłości, bo wieki, to tylko dnie w życiu narodów. Przekroczyliśmy jednym skokiem ciężarną tylu faktami datę 1789 r., która jest jakby stromą, skałami najezoną górą, wznoszącą się między dwoma ostatnimi wiekami. Z tej strony ujrzymy tylko przepaście i ostre rozdarte scian odłamy, z tamtej zielone murawy, kwieciste wzgórki i dźwięcznie szumiące strumyki; wśród nich duch Gallo-Franków z tem wszystkiem, co w nim jest najmlodsze i najbardziej pociągającego — z drugiej strony duch rewolucyjny z potężnymi, czasem wzniosłymi nawet ale trwoga przejmującymi obrazami. Zestawmy z sobą *Estelę* i *Szarlotę Corday*; *Nemorina* i *Dantona*, *Floriana* i... *Wiktor Hugo!* Ta potrójna antyteza daje miarę kontrastów, jakie spokojnemu obserwatorowi przedstawiają się w wspomnieniu przeszłości i terażniejszości w *Seeaux*, przy grobie Floriana.

Kiedy tu mieszkał autor *Wilhelma Tella*, *Esteli* i *Galatei*, zamek ten był własnością ks. de Penthièvre, za królewskiej panującej rodziny. W tem zachwycającem, wspaniałem ustroniu,

Jan Piotr Claris de Florian, zwolennik pięknej natury, mógł znaleźć wszystkie instynkta tkliwej, powabnej, wykintnej nawet poezji; był on na małą skalę *Wirgiliem* i *Horacym* tego dworu, którego książę *de Penthièvre* był zarazem *Augustem* i *Mecenasem*. Tu zrodziły się jego sielanki i pełne naiwnego wdzięku bajki, w których chyba jednemu tylko *Lafontenowi* można przed nim dać pierwszeństwo, a w tych wszystkich jego tworach zdradza się dusza czuła, łagodna, kochająca prostotę, połączoną z wykintnym smakiem. Dziś świetność zamku *Seeaux* jest tylko wspomnieniem; wielka rewolucya 1789 przeszła tędy a pierwsza republika zatarła starannie wszystkie dawne ślady. Zamek zburzono, wycięto odwieczne drzewa parku, zasypano stawy, zaorano ogrody, sprzedano nawet na wagę ołowiane rury, które sprowadzały wodę do basenów i ozdobnych wodotrysków. Ale pomimo tego wandalckiego zniszczenia pozostały dwa wspomnienia, księcia *de Penthièvre*, który był dobroczyńcą całej okolicy, i *Floriana*, którego zwłoki spoczywają na tutejszym ementarzu. Spokojny, w ustroniu żyjący poeta, za to tylko, że był szlacheckiego rodu, rzucono został do więzienia w czasie panowania terroryzmu i byłby poszedł na rusztowanie, gdyby 9 termidora spóźnił się tylko o kilka dni.

O kilka kroków ztąd, w lasku, spotykamy się ze wspomnieniem innego znowu poety, *Chateaubrianda*, który tu napisał swoje *Pamiętniki z po za grobu*. Między *Atalą* i *Estelą*, *Rébećm* i *Nemorinem* — co za ogromny odekół!

Paryz, 15 października.

J. BOHDAN.

Tyszkiewicz i Starzeński; w komisji do wniosków o winach sztucznych Kamiński i Budyński; w komisji stemplowej Hausner, Rapoport, Kielanowski, Martusiewicz i Puzyra.

* Wniosek pos. Prombera o wydanie pragmatyki służbowej dla urzędników i sług po urzędach, domaga się wybrania komisji z dziewięciu członków, któraby zastanowiła się nad najwłaściwszym sposobem wykonania rezolucji uchwalonej przez Izbę dnia 21 października r. 1876. Rezolucya ta zaś żąda: dla urzędników i sług niesądowych ustnego postępowania kontradyktorycznego w sprawach przewinień służbowych przed senatami dyscyplinarnymi, złożonymi po części z osób stanu sędziowskiego, tudzież pewnej uregulowanej procedury w przenoszeniu ich wbrew własnej woli z miejsca na miejsce lub w stan spoczynku z prawem rekursu; dalej dla wszystkich urzędników rewizji tabel kwalifikacyjnych w tym duchu, by urzędnicy byli osłonięci przeciw mylnym zapiskom; nakoniec ustanowienia plac dla wdów i sierot po urzędnikach, a to w ten sposób, że urzędnikom strącałaby się pewna kwota z ich płacy jako premia asekuracyjna.

SPRAWY ZAGRANICZNE

Najnowsze „frykcy“ w Berlinie.

Czasopismo *Die Grenzboten*, redagowane przez znanego biografa i poufnika ks. Bismarcka, Maurycego Busch, umieściło pod napisem „*Die neuesten Frictionen*“ artykuł, który jest od kilku dni wyłącznym przedmiotem zajęcia sfer politycznych w Berlinie. Z artykułu tego widać, że w stolicy państwa niemieckiego zachodzą jakieś rzeczy, z których ks. Bismarck nie jest zadowolonym. Co to jest, trudno powiedzieć. Zdaje się, że są to jakieś, jak się ks. Bismarck wyraża, „frykcy“ w rządzie, coś, co mu zawadza, a czego usunąć nie może. Zgadza się też znowu rozchodzić się w Berlinie pogłoski o niedyspozycy kanclerza. Artykuł *Grenzboten* tak brzmi:

„Rzemiosło ministra jest teraz w Prusiech bardzo dręczące, zużywa się przy niem ogrom nerwów. Ludzie chwytający się tego rzemiosła muszą być krzepkiej natury i posiadać wiele zimnej krwi i patryotycznej ofiarności, inaczej nie wytrzymują długo, a nawet umierają z tego. Tak umarł hr. Brandenburg po układach w Warszawie i Ołomuńcu, o których przypominano w zeszłym miesiącu. Manteuffel wprawdzie — mówimy o tym, co do Ołomuńca jeździł i po drodze tak dobrze był usposobiony, iż wchodzące słońce witał wierszem Sofoklesa, pełnym nadziei radości — Manteuffel tedy był wytrwały. Ale poprzednio trzech ministrów dostało pomieszania zmysłów, pomiędzy nimi Conitz. A i teraz ostatni minister wyznał także podał się do dymisji w skutek wyczerpania sił, spowodowanego ciągłym oporem, jaki u góry spotykały wypracowane przez niego i popierane środki. I w tym wypadku można być pewnym, że trudności spotykane przez ministra nie wychodziły od kanclerza, który może od początku do końca stał po jego stronie i odwoził go od postanowienia. W innych wydziałach nie ma tej bezowocnej pracy, tych konieczności zatrzymywania się w obec oporu, który przełamwać trudno, tego zużywania się na przeszkodach, z wyjątkiem wydziału spraw zagranicznych, w których starcia, na jakie wystawiony jest przewodniczący ze względu na polityczne potrzeby państwa, na swą odpowiedzialność przed parlamentem, na zdanie monarchy o jakimś danym położeniu, jeszcze silniej niż gdziekolwiek działać muszą. Ks. Bismarck, jak wiadomo, miał tego do znoszenia sowiec zwłaszcza tego lata, i chorujący dziś sekretarz stanu (Bilow) podobnie. Opinie kanclerza co do kwestyi zagranicznej, która we wspomnianym czasie pierwsze zajmowała miejsce, przedstawiamy sobie mniej więcej tak: W Rosyji po zawarciu pokoju ubrają się na nowo i to silnie. Przedsięwzięto środki, by armię w razie potrzeby powiększyć o 400,000 ludzi, to jest o tyle, ile wynosi armia niemiecka na stopie pokoju. W razie wojny, po utworzeniu 75,000 kadrow, będzie można wystawić dwadzieścia cztery nowych dywizyj piechoty, co czyni dwanaście korpusów. Niedaleko też od granicy stoją masy jazdy, które mogą być u nas za trzy dni. Przeciwi komu te uzbrojenia? Rosyjskie dzienniki mówią, że Konstantynopol trzeba zdobywać w Berlinie, inne mówią w Wiedniu, ale dodają, że teraz droga do Wiednia na Berlin prowadzi. Jeżeli tak rzeczy stoją, to musimy szukać jakiegos oparcia, tem bardziej, że Francya wprawdzie w tej chwili bardzo pokojowo wygląda, jednak nie daje żadnego zapewnienia, jeżeliby się zdarzyła korzystna sposobność.

„Każdy bezstronny i rozsądny sędzia rzeczy i spraw pomiędzy 42 milionową ludnością niemiecką państwa niemieckiego, wolałby być i z Rosyją i z Austryją razem na równie dobrej stopie. Jeżeli jednak jest zmuszony wybierać między dwiema, to nieuprzedzonemu wybór łatwy; nie same tylko bowiem narodowe powody wskazują mu Austryję. Tam mamy 10 milionów Niemców, Madjary też z wielu powodów z nami tylko trzymają, nawet Czesi nie myślą się odłączać od Austryi. Potrzeboby więc liczyć się ledwo z tuzinem nieprzejednanych, którzy nie znaczą. Chociażby nawet Austrya stała się całkiem słowiańska, jeszcze jej należy pierwszeństwo. Rosyja sama w sobie jest dość silna, i jako sprzymierzeńcy niewielką jej przynieslibyśmy korzyść. Austrya jest słabsza od niej, ale zawsze jest bardzo poważnym sprzymierzeńcem w obronie, my zaś możemy jej wielką zapewnić korzyść, ma ona wielki interes być naszym przyjacielem. Wzajem może być ona dla nas wielką pomocą w polityce, której celem zapewnienie pokoju świata. Niemcy z Austryją licząc razem dwa miliony żołnierza i stojąc jako czworoobok w środku Europy, mogą nakazać milczenie wszystkim wojennym projektom. Takie jest zdanie kanclerza, jeżeli dobrze rozumiemy jego politykę w Gasteinie i w Wiedniu. Takie jest zdanie niezmierniej większości ludu niemieckiego, i prawdopodobnie mniejszych książąt niemieckich. Jak słychać polityka ta liczy także stronników pomiędzy najwyższymi osobistościami pruskiego dworu. Jednak do chwili, w której ten artykuł kończymy, nie słychać, by te polityczne przekonania podzielono i chciano je w życie wprowadzić w tych sferach, z których najwyższe i ostateczne rozstrzygnięcie podobnych kwestyj wychodzi, i jeżeli się nie mylimy, kanclerz daleko wyjechał“.

Jeżeli dobrze rozumiemy ten ciekawy artykuł p. Busch'a i jego rozliczenie niby zaciętniające, a rzeczywiście usiłujące rzecz wyudatnić zwroty, cesarz Wilhelm nie podziela dzisiejszych przekonań księcia Bismarcka w polityce zagranicznej, odmawia im swej sankcyi, nie chce ich w życie wprowadzić i dlatego kanclerz cierpi na nerwy. Jak daleko zachodzi ta opozycya cesarza, czy tu chodzi o samą już zasadę, czy też o formy wprowadzenia tej zasady w wykonanie (np. o formalny traktat jakiś lub podobnie), to jest dotąd tajemnicą. W każdym razie „frykcy“ są i jak się zdaje tak ciężkie, że w Berlinie mówiono, iż hr. Münster, poseł w Londynie, może zastąpi chorego p. Bismarcka. Mówiono zaś tak głośno, że pułkowe organa zapewniają, że hrabia, który właśnie teraz przyjeżdża do Berlina, przybywa za urlopem dla wypoczynku, bez żadnego innego celu. W tem położeniu rzeczy być może, iż mowa lorda Salisbury'ego jest rodzajem reklamy dla projektów ks. Bismarcka powiedzianej pod adresem cesarza Wilhelma, który pewnie nie będzie czytał artykułu p. Busch'a, ale rzuci okiem na mowę ministra angielskiego.

(Rewizya konstytucyi rumuńskiej.)

Jak wiadomo w ostatniej chwili, przed zapadnięciem ostatecznej uchwały, debaty w sprawie rewizyi konstytucyi rumuńskiej zostały na czas krótki przerwane, częścią z powodu przedłożenia projektu o wsparciu dla ludności wiejskiej zagrożonej nędzą głodową, głównie jednak z tego powodu, że prezydent ministrów rumuńskich chciał uzyskać kilka dni czasu, aby zbadać należycie usposobienie kraju. Zdaje się, że rezultat obliczenia sił rządu nie musiał być dla niego korzystny, skoro Jan Bratiano w przededniu ostatecznego rozstrzygnięcia kwestyi zdecydował się na ustępstwo wobec opozycji i na zmianę projektu rządowego o naturalizacyi Izraelitów. Co do powodów, które wpłynęły na to postanowienie rządu, domyśla się bucharszteński korespondent augsburskiej *Allgemeine Zeitung*, że stan rzeczy w Mołdawii okazał się daleko groźniejszym, aniżeli sobie przedstawiano i że Bratiano uważał za najpierwszy swój obowiązek zapobiedz wojnie domowej a względnie oderwaniu się Mołdawii od Rumunii. Ostateczna debata w sprawie rewizyi konstytucyi rumuńskiej, która się odbyła dnia 8 października wieczór, miała szybszy i pomyślniejszy przebieg, aniżeli się tego można było spodziewać. Deputowani zbrali się w liczbie 143, t. j. prawie w komplecie, gdyż liczba wszystkich wynosi 145. Deputowany Maghern zachorował a jeden mandat został w ostatnich dniach opróżniony wskutek śmierci. Ustawa w tej formie, w jakiej przysłała pod głosowanie, została zredagowana przez delegowanych frakcyj w jednym z pokojów przylegających do sali posiedzeń. Ustawa (podał ją wczoraj w całym brzmieniu; Red.) zawiera najprzód proklamacyę zasady, która została wypowiedziana w 44 artykule traktatu berlińskiego, za to nie ma w niej mowy o emancypacyi *en masse* według list lub kategorij, lecz wszyscy żydzi są w niej uważani za obcych i w następstwie mogą być

naturalizowani jedynie w takiej samej drodze jak obcy chrześcijanie, to jest w drodze osobnej dla każdego indywidualum ustawy uchwalonej przez Izbę. Termin (*stage*) wynosi 10 lat, jednakże pewne kategorye, jak np. ci, którzy się urodzili i stali się pełnoletnimi w kraju a nie zostawali nigdy pod obcą protekcyą, dalej wszyscy, którzy odznaczili się na polu przemysłu, są uwolnieni od tego warunku. Wszystkie poprawki w których się domagano, aby do przyjęcia prób o naturalizacyę potrzeba było dwóch trzecich głosów większości, zostały odrzucone. Nabywanie wiejskich własności gruntowych jest prawem politycznym, jednakże pozyskanie już przez obcych prawa własności i zawarte układy będą szanowane. Preponowany przez rząd paragraf, odnoszący się do Dobruczy nie przyszedł wcale pod dyktando. Rząd przedłożył do naturalizacyi nazwiska wszystkich tych, którzy podczas wojny służyli w armii rumuńskiej. Pojedyncze artykuły ustawy zostały przyjęte bez zmian a cała ustawa uchwalona 133 głosami przeciw 9.

(Komentarz do mowy Salisbury'ego.)

Oczytamy w *Pester Lloydzie*: „Manchesterka mowa lorda Salisbury'ego będzie dla polityków przez długi czas najważniejszym tematem dyskusyj. Najnowsze sprawozdania wykazują, że szlachetny lord mówił tylko o aliansie odpornym między Austryją-Węgrami a Niemcami, że tedy nie popelniał pomylki zarzuconej mu przez naszego korespondenta, t. j. nie mówił o aliansie zaciepłym. W dziennikach wiedeńskich spotykamy się z twierdzeniem, że wywody angielskiego ministra spraw zagranicznych, rzucają zupełnie nowe światło na kongres berliński i że po tej mowie stało się rzeczą jasną, iż austriacko-węgierscy politycy, którym zdawało się, że uzyskując mandat do okupacyi Bośni i Hercegowiny, zmusili Anglię do ustępstw, wyświadczyli tem właściwie wielką przysługę Anglii. Na ten temat pisze nam nasz korespondent wiedeński: „Nową wersyę, rozpowszechnioną o polityce hr. Andrassy'ego, a mianowicie, że hr. Andrassy, wyrabiając w Berlinie mandat okupacyjny, działał w interesie Anglii albo też polityków angielskich, muszę nazwać całkiem błędną i niezgodną z faktycznym przebiegiem wypadków. Są to ci sami ludzie i ci sami przeciwnicy Andrassy'ego, którzy dawniej utrzymywali ciągle, że pracował zawsze w interesie Rosyji, i którzy później nie wahali się twierdzić, że uczynił tylko to, co mu Niemcy zrobili kazali. Po mowie Salisbury'ego — sami politycy zrobili ciekawe odkrycie, że Andrassy tylko Anglii wyświadczył przysługę. Wprawdzie następstwa tej polityki wychodzą na korzyść Anglii tak samo, jak na korzyść każdego mocarstwa, w którego interesie leży położenie tamy panslawistycznemu planom zaboreczym, ale też z drugiej strony najbliższe korzyści z tej polityki zbierają Austrya-Węgry. Bo gdy według słów lorda Salisbury'ego mocarstwowe stanowisko Austrii-Węgier przeszkadza Rosyji w dalszym pochodzie do Stambułu i zamyka jej drogę do morza Egejskiego, to niezawodnie w tej pozycyi bronią Austrya-Węgry przedewszystkiem własnych swych interesów. Bronią także niezawodnie interesów Anglii i Europy w ogóle, ale nie jest to oczywiście błędem i nie jest powodem do przedstawiania rzeczy tak, jakby nasi mężowie stanu byli przez Anglię wyprowadzeni w pole. Twierdzenie, jakoby lord Beaconsfield starał się w Berlinie mówić w hr. Andrassy'ego, że okupacya Bośni jest dla Austrii-Węgier rzeczą niezbędną, jest zresztą z gruntu fałszywym. Takiej namowy nie było w ogóle i takiej namowy nie potrzebował hr. Andrassy. Hr. Andrassy był zdecydowany sam, bezpośrednio i bez wszelkich ograniczeń przedłożyć kongresowi wniosek udzielenia Austrii-Węgrom mandatu do zajęcia Bośni i Hercegowiny i tylko względy na Turcyę samą, tudzież ta okoliczność, ażeby korzyści tego wniosku wyłomaczyć Turcyi inne jakie nieinteresowane i bliżej niej stojące mocarstwo, wpłynęły na to, że misyę tę, na którą zgodził się już poprzednio ks. Bismarck, objął reprezentant Anglii. O prawdziwy przebieg sprawy, którego wyjaśnienie jest dzisiaj bardzo na miejscu, ażeby hr. Andrassy, tudzież politycy, którzy reprezentowali naszą monarchię na kongresie berlińskim, a więc hr. Karolyi i hr. Haykowie, znosząc cierpliwie przez rok cały, ażeby wyrzuty z powodu swej polityki okupacyjnej, nie byli pozbawieni skąpej pochwały, jakim dostała im się w udziale przed niedawnym czasem, i to na korzyść angielskich ministrów, którzy w całej tej sprawie brali udział tylko pośredni, popierając rzecz, ale nie biorąc inicjatywy.“

Uzupełniając powyższe uwagi naszego korespondenta, chcemy jeszcze wspomnieć o jednym, dotychczas nieporuszonem fakcie, za który bierzemy na siebie najzupełniejszą odpowiedzialność, a który wykazuje całą śmieszność twierdzenia, jakoby hr. Andrassy

został przez Anglików w Berlinie wyprowadzony w pole albo też namówiony. Na długi czas przed zbraniem się berlińskiego kongresu, na początku kwietnia 1878, nalegała Anglia nieustannie na hr. Andrassy'ego, ażeby zajął Bośnię i Hercegowinę. Hrabia opierał się temu naleganiu, dodając, że okupacya owych krajów przez nasze wojska nie uważa się za wyłączone, ale o tem może decydować tylko kongres europejski; bez takiego mandatu nie przedsięwzięliśmy naszej monarchii takiego kroku, nie uchodził bowiem w chwili, gdy się zmusza Rosyję do poddania swych jednostronnych i dowolnych układow sanstetanskich superrewizyi areopagu europejskiego, działać równocześnie bez upoważnienia Europy, samowładnie i jednostronnie. Stało się więc na tem, ale to, czego sobie życzyli i czego chcieli Anglicy, o tem wiedział już hr. Andrassy na kilka miesięcy przed kongresem. Ale jeszcze jeden fakt. Niedawno dla odparcia bajeczki, jakoby Austrya-Węgry odrzuciły alians proponowany im przez Anglię, przytoczyliśmy pozytywne fakta, z dokładnem podaniem szczegółów, które następnie zostały potwierdzone przez najznakomitsze organa angielskie. Niektóre dzienniki wiedeńskie, a pomiędzy nimi także i takie, które reprodukowały nasze doniesienie, portarzają mimo to starą bajkę o odrzuconym aliansie jako o faktu, nie ulegającym żadnej wątpliwości.

Dotychczas nas nie mamy jeszcze żadnych wskazówek, jak decydujące sfery rosyjskie przyjęły mowę Salisbury'ego przeciw nim skierowaną. Są one już samym aliansem austriacko-niemieckim tak zirytowane, że można być przygotowanym na największe wybuchy gniewu z ich strony. Wszakże niedawno nie mógł s. Gorezakow pohamować swego gniewu do tego stopnia, że wobec korespondenta dziennika *Soleil* ośmielił się wypowiedzieć przypuszczenie, że Austrya-Węgry staną się wkrótce pokornym satelitą Niemiec, które przez to rozszerzą swe wpływy od ujścia Scheidy do ujścia Dunaju. Tymczasem nie ustają organa rosyjskie ubiegać się o poparcie Francji przeciw Niemcom, a Włoch przeciw Austrii-Węgrom. Bardzo charakterystycznym jest fakt, że w całym świecie potępiono wezwania generała Mezzacapo do nowego zbrojenia się a tylko dzienniki rosyjskie pochwalają to wezwanie. Te same dzienniki propagują także bardzo skrzętnie zjazd cara z królem włoskim, celem porozumienia się wzajemnego nad losem europejskiej Turcyi. Oto symptomata uwagi godne, chociaż w rzeczywistości nie należy do nich przywiązywać wielkiej wagi. Wszakże wiadomo powszechnie, że Rosyji nie zbywa na chęć szkodenia nam.“

(Merw.)

Podajemy kilka historycznych i etnograficznych szczegółów o starem i sławnem mieście Merw, które, jak nam doniósł telegram, zostało zajęte przez Rosyjan „po gorącej walce.“ Na drodze, która z Heratu prowadzi na północ do Chiwy i Buchary, leży miasto Merw, stolica chanatu tego samego nazwiska. Merw jest jednym z najstarszych miast środkowej Azji a mieszkający jego twierdzą, że już 2400 lat przed Mahometem miasto ich było stolicą niezależnego księstwa. W rzeczy samej, miasto to istniało już za czasów perskiej a historycy upatrujący w niem Aleksandryę Marghiana, którą umocnił Aleksander Wielki, aby służyła za warowię przeciw mieszkającym dalej na wschodzie szczepom scytyjskim, według wszelkiego prawdopodobieństwa nie myła się, gdyż położenie miasta i liczne monety z czasów Aleksandra W. które dzisiaj jeszcze tam się napotyka, przemawiają dość wyraźnie za tem przypuszczeniem. W piątym wieku po Chrystusie należał Merw do nowoperskiego państwa chrześcijańskiego, zjadł rozeszła się ewangelia dalej ku środkowej Azji i Chinom. Na początku siódmego wieku wyparła także z Merwu nauka Mahometa religię chrześcijańską a od owego czasu aż do naszych dni rezydował w tem mieście zawsze niezależny chan. Mieszkańcy tego miasta i całego przynależnego terytorjum są to po największej części Usbeki (Turkmeni), którzy mówią poturecku i Tadyk, których językiem ojczystym jest język perski. Pod względem religij są oni *sunni-tami*, to jest prawowiernymi muzułmanami i stoją pod władzą *szeika-ul-Islam* w Chiwie. Liczba wszystkich mieszkańców tego chanatu może wynosić dziesięćset tysięcy ludzi. Stolica Merw czyli Merw-Rud leży nad rzeką Murghab i składa się właściwie z wielkiego muru, w obrębie którego znajduje się około 2000 domów, 9000 namiotów i kilka moszei *Sirdar* (chan) ma tu pięć pałaców, z których trzy służą za budynki rządowe. W Merwie jest także mała dzielnica żydowska, która murem jest oddzielona od reszty miasta. Dzisiejszy książę (*sirdar*) Merwu, Isdigir chan, liczy około pięćdziesiąt lat, siedzi więcej na koniu aniżeli na tronie, gdyż nieustannie urządza napady na posiadłości perskie i rosyjskie na wschód

od morza Kaspijskiego. Przytem jest on wielkim przyjacielem poezji i w swoim otoczeniu ma zawsze poetę perskiego i kilku bardów, którzy wieczór muszą go zabawić śpiewem i grą na harfach. Isdigir chamsam już ułożył kilka tureckich i perskich poematów, w których rzemiosło rozbójnicze wysławia zawsze jako czynność rycerską. Dochody jego wynoszą około 500.000 rubli, które jednak po największej części płyną ze sprzedaży jeńców i zrabowanych przedmiotów. W Merwie istnieje nawet osobny bazar, w którym wyłącznym towarem są jeńcy perscy, rossyjscy i inni. Wszyscy męscy peddani chana od czternastego do siedmiesiątego roku życia, są obowiązani do służby wojskowej. To też książę może bardzo łatwo wystawić do boju osmdziesiąt tysięcy ludzi. Przeciw Rossyanom i Persom prowadzą zresztą Turcy merwsej już od wieków nieustanną *dżihad*, to jest świętą wojnę i uważają się za uprawnionych do wszelkiego rodzaju okrucieństw i gwałtów na tych dwóch niewiernych narodach.

KRONIKA

Niewiadomy dawca zakupił dla 4 szkół lwowskiego okręgu szkolnego po 51 dziełek stosownych dla bibliotek szkolnych, i przesłał je Radzie szkolnej okręgowej zamiejsczej celem rozdzielania. Za dar ten piękny składa mu wspomniana Rada szkolna za naszym pośrednictwem uprzejme podziękowanie.

Samobójstwo. Przedwczoraj zastrzelił się w koszarach Cesarza Ferdynanda przy ulicy Gródeckiej August Hohenthal, uczeń c. k. szkoły kadeckiej. Powód samobójstwa niewiadomy. Wczoraj wieczór sprowadzono znowu do policyi z restauracji p. Eliasza Hertera, przy ulicy Kopernika, Franciszka M., który wobec gości chełpił się zamiarem samobójstwa. Odebrano mu nowy podwójny pistolet, który tego samego dnia był nabył. Franciszek M. był telegrafistą kolejowym i przed kilku dniami został ze służby wydalony. Oddano go krewnym jego mieszkającym we Lwowie.

Samozwańczy komisarz. Wczoraj o godzinie 10 wieczór zapukano do drzwi pod nr. 12 w hotelu pod Białym koniem, gdzie od tygodnia zamieszkał p. Aleksander T. Otworzono drzwi i stanął przed panem T. młody mężczyzna, który przedstawiając się jako komisarz policyi rzekł: „Zbieraj się pan, pójdziesz pan ze mną do policyi“. W drodze do policyi przed bramą zabudowania c. k. Dyrekcji policyi stanął naraz ów rzekomy komisarz policyi i zaproponował swemu aresztantowi, ażeby z nim pierwiej poszedł do kawiarni p. Wienera, przy ulicy Skarbowski. Zabawiając się w kawiarni wyłudził oszust od p. T. 3 złr. i ułotnił się. Dziś rano aresztowano tego jegomościa w osobie Kazimierza byłego dyktaryusza przy Wydziale krajowym

(Z Tarnowa donoszą nam, iż dnia 5 października b. r. odbył się tam koncert na uczenie jubileuszu Kraszewskiego, urządzony przez tarnowskie kółko przyjaciół muzyki, i jawnie z miejscowym oddziałem Towarzystwa pedagogicznego. Część pierwsza rozpoczęła się od zagajania wygłoszonego w uroczystych i gorących słowach przez dyrektora gimnazjum p. Trzaskowskiego, który pod koniec swego pięknego przemówienia włożył wieniec wawrzynowy na skroń biustu Jubilata i wzniósł okrzyk trzechkrotny na cześć jego, powtórzony przez grono otaczającej go młodzieży. Następnie młodzieńcza męzka tutejszego gimnazjum w liczbie kilkudziesięciu oraz kilkanaście byłych uczennic tutejszego (obecnie zniesionego) gimnazjum żeńskiego wykonała pod kierownictwem prof. Ruszczyńskiego piękną kantatę na cześć Jubilata. Uproszony na tę uroczystość śpiewał lwowski p. Myszuga, odpiewał następnie dumkę *Szumia jodły na gór szczyt* z opery *Halka*. Śliczny głos tenorowy jego tak ujął słuchaczy, iż obśypywano go przeciągłymi oklaskami dopóty, dopóki nie odpiewał innej ponad program arii. Również dobrze wypadł Kąckiego mazurek na skrzypce z towarzyszeniem fortepianu, odegrany przez p. Szancera, młodego skrzypka amatora. Na zakończenie części pierwszej nastąpił kwartet męzki *Modlitwa dziewczyny* Rudkowskiego, wykonany dokładnie i z uczuciem, przez amatorów. Część druga rozpoczęła się od uwertury z opery *Halka*, wykonanej pod kierownictwem pana J. M-rza przez orkiestrę złożoną przeważnie z amatorów. Następnie p. Myszuga odpiewał *Recitativo* i pieśń przy zegarze z opery *Straszny dwór* Meniuszki, z towarzyszeniem fortepianu. Z kolei odegrała pianistka panna S. koncert *e-moll* Chopina z towarzyszeniem orkiestry. Miłą niespodzianką był sextet męzki, odpiewany po nad program przez sześć śpiewaków — amatorów lwowskich, którzy wracając z uroczystości krakowskich do Lwowa, umyślnie w Tarnowie się zatrzymali i chętny udział w koncercie wzięli. Na zakończenie chór mieszany odpiewał wczorowo Jareckiego *Blaski wiozorne*. W ogóle nie można pominąć zasług tarnowskiego towarzystwa muzycznego, które dopiero od kilku miesięcy istnieje i już kilka razy z tak pię-

knemi produkcjami wystąpiło. Zasługę mają przede wszystkim prof. Ruszczyński z powodu zorganizowania chóru męskiego i mieszanego, a p. Józef Merz z powodu utworzenia orkiestry. Sala Szebesty, w której koncert się odbył, ustrojona była wspaniale staraniem oddziału Towarzystwa pedagogicznego, podług wskazówek prof. Przybytkiewicza. Program koncertu, wykonany litograficznie na welinowym papierze z pięknymi zdobami i portretem Jubilata, herbem jego i herbem miasta Tarnowa, opatrzone nadto podpisem prezesów kółka przyjaciół muzyki i oddziału Towarzystwa pedagogicznego przesłano Jubilatowi do Drezna. Dochód *brutto* wyniósł 248 zł. 80 ct., zaś znaczne wydatki wyniosły 171 zł. 61 ct., tak, iż pozostał czysty dochód w sumie 77 zł. 19 ct. Sumę tę umieszczono w kasie oszczędności a jest ona przeznaczoną na pomnik Kazimierza Brodzińskiego. Myśl ta jest godną uznania, Brodziński był bowiem uczniem tarnowskiego gimnazjum, a torował jeden z pierwszych drogę tym wyobrażeniom literackim, które następnie zajaśniały tak wspaniale w dziełach mistrzów słowa polskiego do jakich także J. I. Kraszewski należy. Właśnie zawiązuje się komitet pod przewodnictwem dyrektora seminarium p. Trzaskowskiego, który się zajmie urządzeniem składek i ustawieniem pomnika. Datki, któreby chciało ofiarować na ten cel, mogą być nadsyłane na ręce przewodniczącego komitetu.

† **Zmarli** w ostatnich dniach: w Berlinie malarz pejzażyista i bibliotekarz król. akademii sztuk pięknych, Ryszard Dähling; w Petersburgu znakomity fizyk, były nauczyciel carewicz następcy tronu, Fryderyk Ewald, przeżywszy lat 66.

Sprawy napadu rozbójniczego na podróżnych w pociągu pociąg pociąg, zdążającym z Werony do Wiednia, jak sprawdzono, pochodzą z gniazda przemytników, nadgraniczej miejscowości lombardzkiej Piscantina. W Ala obiegała pogłoska, że już zostali schwytni w Ankonie. Jeden z nich 26 letni murarz Pottaro, oddawna znany był jako niebezpieczny przemytnik.

Trzęsienie ziemi nawiedziło w sobotę okolicę Mary-Port w hrabstwie Westcumberland. W chwili trzęsienia dziwne światło, jakby błyskawicy, rozlało się po całej okolicy. W samym Mary-Port trzęsienie było tak gwałtowne, że zrzuciło szkodę w domach. Na kilku okrętach w przystani obserwowano także wstrząśnienia.

Od pół wieku generałem jest saski emeryt, marszałek polny Maksymilian Schreiberhofen, który też dnia 1 listopada będzie obchodził pięćdziesiąt rocznicę otrzymania stopnia generalskiego. Generał liczy lat 94, a już w roku 1797 był w szkole kadeckiej. Wojny niemiecko-francuskie za Napoleona I odbył po największej części po stronie cesarza Francuzów.

Najstarszy sędzia pokój w Moskwie, Wołkow, jak donoszą *Rus. Wied.* na rozkaz rządzącego senatu w Petersburgu d. 12 bm. został nagle aresztowany i wtrącony do więzienia za to, że studentom wszechniacy moskiewskiej, skazanym na karę więzienia za pamiętne zaburzenia w r. 1878, pozwolił na ich prośbę odbyć tę karę, aż po skończeniu roku szkolnego i złożeniu egzaminów, t. j. w czasie feryj. Senat rządzący dostrzegł tu zbrodni „uzurpowania sobie władzy“ ze strony sędziego.

Z dzienników paryskich. według korespondenta *Indep. belge* rozchodzi się obecnie *Ruppel* w 70.000 egzemplarzy, *Figaro* w 64.000, *France* w 40.600, *Paris* w 40.000, *Temps* w 22.600, *National* w 17.000, *Liberté* w 17.000, *Marseillaise* w 17.000, *Siecle* w 14.000, *Republique Franç.* w 11.000, *Journ. des Déb.* w 8.000, *Voltaire* w 8.000, *Univers* w 7.000, *Gaulois*, *Pays* i *Patric* w niespełna 6.000 egzemplarz. Brukowe zaś dzienniki drukują codziennie: *Petit Journ.* 565.000, *Petite Republ.* 181.000, *Lanterne* 137.000, *Petite Moniteur* 100.000, *Petite National* 60.000, *Nouv-au Jour* 45.000, *Petit Parisien* 40.000 a *Petite Presse* 32.000 egzemplarzy. Codziennie wydają więc dzienniki paryskie 1 501 600 egzemplarzy.

Powódzie w Hiszpanii. W roku 1600, w dzień św. Kaliksta (14 października) hiszpańska prowincja Mureya, położona nad morzem Sródziemnem i otoczona prowincjami Almeria, Jean, Ciudad Real, Cuenca i Alicante, w skutek gwałtownego wezbrania rzek Segura, Mundo, Sangonera i t. d., nawiedzona została, jak opowiadają kroniki, prawdziwym potopem, którego pamięć przechowała się przez wszystkie generacje ludności tej prowincji aż do dnia dzisiejszego. Nawał wód był wówczas tak olbrzymi, że nawet po ambong w położonej na wzgórzu katedrze sięgała powódź. Jeszcze straszliwsze wszelkie spustoszenia zrzuciła powódź, która w ten sam dzień (14 października) bieżącego roku nawiedziła nieszczęśliwą Mureyę. Niesłychana burza z ulewami i gradem w dniu tym spowodowała gwałtowne wylwy rzek jednocześnie w prowincjach Sewilla, Malaga, Granada, Almeira, Mureya i Alicante, mianowicie zaś w dwu ostatnich t. j. w dolinie rzeki Segury, gdzie od kilku miesi-

cy panowała dotkliwa posucha tak, że nawet urodzaje bardzo ucierpiały i mieszkańcy liczniej niż w innych latach emigrować zaczęli do Algieru. Otoczona pasmem wzgórz dolina rzeki Segury i Mundo jest dobrze uprawną równiną, pokrytą folwarkami, osadami i młynami, które niekiedy położone są niżej, aniżeli poziom wody w łożyskach okolicznych rzek i strumieni, zwykle o tej porze roku dość płytkich. Tym razem po siedmiodzinnej ulewie Segura i Mundo w nocy pomiędzy godziną 1 a 2 stoczyły z górnego swego biegu taką olbrzymią masę wody, że cała równina ta zamieniona została w jeden górski strumień, który wnet zniszczył i z ziemią zrównał groble, tamy, młyny, folwarki a nawet wsi całe. Miejscowości Fra Alta, Torre Aguera, Alcantarilla, La Raya, z setkami domów prawie do szczytu zostały zburzone, dolina na obszarze 130 do 140 kilometrów obrócona w jedno jezioro. Powódź zburzyła komunikację telegraficzną na przestrzeni 70 kilometrów, kilka mostów, gościńce bite i kolej żelazną. Miasta Mureya, Orihuella i Lorca w najgłębszą noc zaskoczono zostały tym potopem. Przerażenie mieszkańców było okropne, kiedy od nawału wód pogasły światła gazowe a fale woiska się zaczęły do domów i kościołów. Przy pochodniach niesły władze pomoc zagrożonym w najwyższym stopniu mieszkańcom trzech przedmieść, gdzie w skutek pęknięcia grobli stawowej woda zniszczyła 200 domów. Z największą tylko trudnością zdołano przenieść chorych z zalanego szpitala. Pod wodą stał dworzec i cała kolej żelazna, fabryka gazu, więzienie i szkoła. W gmachach publicznych i w pałacu biskupim urządzono na prędce schroniska dla powodziaków, których zabierano na łodzi z górnych pięter domów i z dachów. W samej Mureyi wydobyto z wody 140 trupów. Przez pierwsze dwa dni nie było zgola podobnem dać pomoc okolicznej ludności wiejskiej. Straty też po wsiach są niezmiernie. Z wodą płynęły ciągle zwierzęta domowe, stogi zboża i siana, narzędzia rolnicze i zwłoki włościan, których katastrofa zaskoczyła podczas snu. Żandarmi i duchowieństwo po wsiach w niesieniu pomocy składali dowody najwyższego zaparcia się i bohaterstwa. W miastach Orihuelli i Lorca wszystkie ulice są zalane i z wyjątkiem kilku wszystkie domy zburzone. Sceny rozpacz, jakich te miasta były widownią, opisać się nie dadzą. Z Kartageny i Alicante wysłano tam na pomoc żołnierzy i majtków z pontonami. Pomoc przy najgorliwszym udziale gubernatora, biskupów, reprezentantów najwyższych władz i znacniejszych osób prywatnych, zorganizowała się beczwłocznie. — Telegramy z Mureyi z dnia 17 b. m. doniosły, że ulewa sroży się tam na nowo w takim stopniu, iż władze uznały potrzebę zarządzenia środków ochronnych na wypadek nowej powodzi. Niemniej pracowano gorliwie nad pogrzebaniem licznych zwłok ludzkich i zwierzęcych, które miejscami leżały do połowy namulę przysięgnię nad brzegiem rzeki. Z Almerii i Malagi donoszą urzędowe depeze, że powódź i tam zrzuciła niezmiernie spustoszenia i porwała liczne ofiary. W dniach 14 i 15 b. m. niektóre kościoły jako też tum w Maladze, były zalane. I tu powódź zalała się rur gazowych. — Według korespondenta *Nat. Zig.* w samej prowincji Mureyi katastrofa ta pochłonęła 500 ofiar w ludziach i niezliczoną liczbę zwierząt domowych, oraz zburzyła 3.500 domów i 120 młynów. Straty obliczają na 60 milionów pesetas (franków). Nędza, rozpacz powszechna pomiędzy ludnością, lecz na szczęście kraj cały czyni co może, dla ulżenia tej strasznej niedoli, a wszystkie klasy ludności na wysokości zbiegają się w niesieniu pomocy nieszczęśliwym. Urzędowe depeze madryckie najnowszej daty potwierdzają wyżej podaną liczbę ofiar, dodając, iż liczba tych, którzy przed katastrofą uciekli z Mureyi i Orihuelli wynosi 20.000. Król miał osobiście zwiędzić widownię klęski, dlatego też spieszą na naprawę mocno uszkodzonej kolei żelaznej. — Według depezy paryskiego *Figara* z Espinaz, powódź była tak nagła i gwałtowna, że w Mureyi nawet zwierzęta i wozy nie mogły ująć przed jej nawałem. Ulica Plateria, główna arterja ruchu handlowego miasta, na metr była zalana, w kościele św. Piotra stała woda na pół metra wysoko. Z jeziora bezbrzeżnego, które się rozciąga wokoło miasta sterczą tylko szczytki uniesionych prądem wody budynków, a resztki mienia biednych włościan ciągle płyną z wodą. Nikt nie był przygotowany na tak okropne nieszczęście, a mieszkańcy Mureyi zbudziły ze snu dopiero ponure dźwięki dzwonów kościelnych, kiedy już powódź uderzyła na miasto. Ponieważ w pierwszej zaraz chwili zagasły światła gazowe, łatwo sobie wyobrazić, jaki popłoch i jakie przerżenie ogarnęło pogrążone w najgłębszej ciemności miasto. Powódź przybrała tem groźniejsze rozmiary, iż ścieśniające łożysko Segury skały, poniżej Mureyi podmulone wodą, runęły na rzekę i zatamowały jej bieg. Kolej żelazna między Kartageną a Madrytem na przestrzeni 500 metrów została dosłownie „zmyta“, gdyż ani ślad jej nie pozostał. — Depesza agencji Havas z dnia 19 b. m. donosi, iż liczba znalezionych po ten dzień zwłok ludzkich w Mureyi samej wynosiła 570; ogólna zaś liczba przenosi z pewnością 1000. We wsi Nuernas n. p. utonęli wszyscy mieszkańcy z wyjątkiem plebana, który zdołał się schronić na dzwonicę.

Z Almerią wszelka komunikacja była przerwana, dla tego o rozmiarach klęski w tej prowincji nie dochodzą bliższe szczegóły. W Madrycie odbyło się w niedzielę pod przewodnictwem patriarchy areybiskupa miejscowego zgromadzenie ludowe, celem zorganizowania doraźnej pomocy dla mieszkańców nawiedzonych tak okropnie okolice. Bez wątpienia wszystkie kraje zajmują się ich losem, podobnie jak się zajmowały losem mieszkańców Szegedynu.

Rada miasta Lwowa.

(Posiedzenie z dnia 23 października.)

(L) Przewodniczący p. Jasiński wezwał pojedyncze sekcye, ażeby wybrały delegatów do komisji budżetowej, która wkrótce ma przystąpić do ułożenia budżetu na r. 1880.

Jako sprawę nagłą traktowano wniosek sekcji I. w sprawie wyasygnowania pewnej kwoty z funduszu grzywnien nałożonych na izraelitów dla zboru izraelskiego, celem rozdzielania jej między ubogich żydów. Od kilku lat domaga się zbor izraelski od magistratu wydania całego tego funduszu, przeznaczanego na utrzymanie ubogich izraelitów, magistrat zaś nie chce go oddać, jak tylko pod warunkiem, aby wpięć powstał skład dla ubogich żydów. Sekcja I. a zgodne z nią także Rada nie uwzględniła i tym razem próby, postanowiła wyasygnować z tych funduszy tylko 1.000 złr.

Slawon Landau, dzierżawca dóbr Błotni, należących do fundacji s. p. Gosiewskiego, nie dotrzymał kontraktu dzierżawczego, w skutek czego komisja administracyjna zaraz zaskwestrowała wszystkie jego nieruchomości. Przeciw temu wniosek Landau przedstawił do Rady, która zgodzie z wnioskiem komisji, odrzuciła je i poleciła syndykowi, ażeby w razie nieprzyjęcia do skutku ugody, przeprowadził z całą surowością środki egzekucyjne. Ponieważ gmina ma niesłychane kłopoty z dobrami fundacji Gosiewskiego, jak w ogóle ze wszystkimi swojemi dobrami, które nie przynoszą nawet 1½% dochodu, przeto na wniosek dr. Millereta poleciła Rada komisji, ażeby zastanowiła się nad ich sprzedażą.

Po zatwierdzającej wiadomości przyjęła Rada zarządzenia poczynione, z powodu otwarcia klas parsielnych, a to: przy żeńskiej szkole wydziałowej 5 klas; przy szkole Czackiego 4 klasy; przy szkole Marji Magdaleny i św. Anny po jednej klasie. Przy tej sposobności nadmienić p. Jasiński, że cały 5-procentowy podatek czynszowy, z którego 3 proc. miał według budżetu na rok 1879. być użyty na fundusz szkolny a 2 proc. na fundusz gminny, został wyczerpany tylko na fundusz szkolny.

P. Edmundowi Dąbrowskiemu, urzędnikowi przy administracji *Dziennika Polskiego*, udzieliła Rada przyrzeczenia, przyjęcia go do gminy za opłatą taksy 10 złr.

GOSPODARSTWO I HANDEL

„Kotwica“ (*Der Anker*). Towarzystwo ubezpieczeń na życie i renty w Wiedniu (Generalna reprezentacja we Lwowie ul. Hetmańska 1. 8).

W miesiącu wrześniu roku bieżącego wydano 401 polie z kapitałem 643.736 zł. 94 ct. a zatem od 1 stycznia 1879 roku wydano 3706 polie na 6.874.550 zł. 3 ct.

W upłynionym miesiącu zebrano premij 116.115 zł. 37 ct., wkładek 91.597 zł. 67 ct. w 9 miesięcznej operacji t. j. od 1 stycznia 1879 roku zyskano premij i wkładek łącznie 1.987.916 zł.

W skutek wypadków śmierci wypłacono w roku bieżącym 458.623 zł. 81 ct., zaś od istnienia towarzystwa 8.887.275 zł. 35 ct.

Fundusz gwarancyjny 30.342.287 zł. 6 ct.

OSTATNIA POCZTA

W kwercy, czyli między Austryą a Niemcami przyszedł do skutku formalny traktat, dowiaduje się *Pester Lloyd* z kół dyplomatycznych, że wprawdzie nie zawarto traktatu, ale rezultat konferencji wiedeńskiej spisano w formie protokołu, który „na znak zatwierdzenia“ podpisany został przez obu monarchów. W protokole tym, jak donosi P. L. postanowiono, że oba państwa mają solidarnie bronić swych dzisiejszych posiadłości przeciw wszelkiej zaczepce. *Fremdenblatt* powiada, że kwestya, w jakiej formie porozumienie między Austryą a Niemcami przyszło do skutku, jest podrzędne znaczenia, a główną rzeczą jest to, że oba państwa zdecydowane są trzymać się razem w celach obrony. Traktat z a c z e p n o - o d -

porny nie istnieje, równie nie może być mowy o formalnym traktacie gwarancyjnym. Ze rezultaty konferencji między ks. Bismarckiem a hr. Andrassym zostały spisane w formie protokołu, nie jest rzeczą nieprawdopodobną, być może również, że protokół ten został zakomunikowany obu monarchom. Ale wątpić można o tem, aby monarchowie podpisali ten protokół, ponieważ nie jest to rzeczą praktykowaną.

Sejm pruski zwołany został na dzień 28 b. m. Wiadomo, że z nowych wyborów wyszła większość konserwatywno katolicka a stronnictwa narodowo-liberalne i postępowe utraciły stanowczo swoją dotychczasową przewagę. Pod pierwszym wrażeniem klęski podnieśli narodowo-liberalni wielki krzyk boleści i szukali pociechy tylko w nadziei, że zbliżający się okres reakcyi nie będzie długotrwałym. W krótko jednak za mało im już było tej pociechy, żal za utraconym wpływem zaczął brać górę nad podrażnioną miłośnią własną, i zaczęli przemyślać nad tem, w jakiby sposób odzyskać możność — pojednania się z księciem Bismarckiem a tem samem przyjęcia napowrót do znaczenia. Nastrożyła się do tego bardzo pożądana dla liberałów sposobność. P. Bennigsen, naczelnik prawego skrzydła narodowo-liberalnych, który przed kilku miesiącami oświadczył „stały” zamiar usunięcia się w zacisze prywatnego życia, otrzymawszy mandat do nowego sejmu, nabrał naraz znowu ochoty do odgrywania politycznej roli. Pan Bennigsen zajmował w ciągu ostatnich dwóch lat stanowisko pośredniczące między księciem Bismarckiem a stronnictwem, którego był jednym z przywódców, prowadził nawet rokowania z kancelarzem i była chwila, w której głośno mówiono, że wejdzie do gabinetu Ks. Bismarck postąpił sobie z nim, co prawda, jak z murzynem, odrzucił rękę podaną do zgody i zwrócił się do konserwatystów — ale narodowy liberal umie przebaczać. Z prawdziwie niewolniczą pokorą uchyla teraz głowę przed wszechwładnym kancelarzem, zgadza się na wszystkie ustępstwa w kwestyach finansowych i cłowych. składa broń i sztandary, pod któremi walczył dotychczas — i oświadcza gotowość przyjęcia godności prezesa nowej Izby deputowanych. Pokora rozbraja, być może więc, że i ks. Bismarck przyjmie napowrót do swej łaski marnotrawnego syna, ale czy sejm pruski nie będzie widział ujmy dla swej godności w tem, aby mu przewodniczył człowiek tego rodzaju? Niedaleka przyszłość to okaże.

Gambetta powrócił do Paryża ze swego szwajcarskiego San-Sebastian, gdzie przepędził pierwsze chwile, odrodzenia komuny. Mówią, że zerwał zupełnie z rządem, ale wątpić o tem można. Nie zgadzałoby się to bowiem z dwuznaczną polityką balkanowskiego trybuna. Daleko podobniejszem do prawdy jest, że zapewnił on rząd o swem poparciu, chociaż nie mówi tego głośno, aby nie odstręczyć od siebie radykałów. Paryżki korespondent Köln. Ztg. nadmienia o jakichś układach konserwatystów z Grévyem, które jednak nie doprowadziły do żadnego rezultatu. Prawica miała ofiarować rządowi swe poparcie w sprawie amnestyi żądając w zamian, aby rząd porzucił art. 7 ustaw Ferryego. Coś w tem prawdy być musi, doniesiono bowiem niedawno, że rząd z ustaw Ferryego nie robi w senacie kwestyi gabinetowej.

Demonstracje w Manchester, gdzie lord Salisbury dnia 17 b. m. powiedział znaną już czytelnikom mowę, powtórzyły się w następną niedzielę w sposób równie uroczysty jak entuzjastyczny. Angielski minister spraw wewnętrznych bronił ponownie polityki gabinetu Beaconsfielda i podniósł powtórnie ważność Konstantynopola i Afganistanu, a mowę swą zakończył następującą historyczną reminiscencją: „Przed 25 laty stał u steru rząd liberalny; lord Aberdeen kierował sprawami państwa i cóż się stało? Czy liberalni byli wtenczas szczęśliwsi od nas? Przeciwnie; zajęli taką postawę, jak gdyby chcieli Rosyjanom dać wszystko a rezultatem tego było, że przyszło do wojny, która kosztowała kraj 100 milionów i kilkaset tysięcy ludzi. Rezultatem tej wojny zaś był traktat, którego główny warunek partya liberalna porzuciła w 15 lat później. Nasza polityka nie uwikłała przynajmniej kraju w wojnę, okazała się więc korzystniejszą dla dobrobytu kraju aniżeli polityka partyi liberalnej. Wasze zebranie się tu jest dla mnie dowodem, że jesteście gotowi wśród wszelkich okoliczności utrzymać rząd Jej król. Mości i popierać jego usiłowania dla obrony honoru imienia angielskiego. Liczę na to, że przy najbliższych wyborach będziecie energicznie i jaknajusilniej starali się o to, aby zgotować zwycięstwo zasadom i maksymom polityki, o których przeprowadza-

dzenie rząd Jej król. Mości podczas swojego urzędowania najusilniej się starał”.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 23go października. Klub prawego centrum oświadczył się przeciw wnioskowi Steudla, aby obrady komisyjne nad ustawą wojskową były jawne i postanowił odesłać do komisji wniosek Fanderlika o zniesieniu stempla od dzienników. W tej ostatniej sprawie klub liberalny powziął taką samą uchwałę. W klubie tym Schwab zapowiedział interpelację w sprawie zwołania austriacko-węgierskiej konferencji handlowej dla przygotowania podstaw, na których ma być zawarty traktat handlowy z Niemcami. oraz w sprawie powołania rzeczoznawców na konferencję.

Berlin, 23 październ. Według Nordd. Allg. Ztg., pogłoski o blizkiej zmianie w ministerstwie nie mają podstawy. Przed powrotem ks. Bismarcka posada po Bülowie nie zostanie stanowczo obsadzona. Pogłoski o różnicy zdań między ks. Bismarckiem a innymi ministrami są zupełnie zmyślane.

Rząd nie zamierza odraczać zaprowadzenia cła zbożowego, które wejść ma w życie z nowym rokiem.

Paryż, 23 paźdz. Liberté pisze: Wiadomości Norda zdradzają zupełną nieznajomość naszych spraw wewnętrznych. Orleaniści są nadto patryotyczni, aby spekulowali na żądę odwetu. Kraj nie marzy o innym odwiecie, jak tylko o tym, który osiągnąć może pracą, przemysłem, handlem i wytępieniem pauperyzmu.

Republ. Franc. mówi: Francya zajmuje się tylko swojemi sprawami wewnętrznymi i byłoby pożądanem, aby wszystkie mocarstwa to samo uczyniły.

Bukareszt, 23 października. Senat przyjął projekt rewizyi konstytucyi 56 głosami przeciw 2 w brzmieniu przez Izbę uchwalonem. Ogłoszenie uchwały senatu licznie zgromadzona publiczność przyjęła z zapalem. Wszyscy dzisiejsi mowcy nawet przewodzcy opozycyi, Epureano i mołdawski metropolita, popierali projekt.

Sofia, 23 października. Wybory wypadły pomyślnie dla rządu. Radykalni uzyskali zaledwie 20 mandatów. Wybrano wielu włościan. Otwarcie Izby nastąpi w poniedziałek, jeżeli przybędzie 110 posłów.

Wiedeń, 24 paźdz. (Tel. pr.) Przedłożone Radzie państwa sprawozdanie komisji o przedłożeniu bośniackiem uderza swoją związłością i ogranicza się na tem, że poleca Izbie przyjęcie rządowego projektu.

W sejmie węgierskim wniesiony ma być dziś projekt ustawy, wciągający w wspólny okręg cłowy Bośnię, Hercegowinę, Istrię i Dalmację, a dalej miasta Brody, Martinszyca, i Bucari, w końcu porty Zengg i Carlipago.

Wiedeń, 24 październ. (Tel. pryw.) Przy sposobności kongresu

rolniczego poruszył deputowany Edlman prywatnie myśl utworzenia nowego klubu deputowanych, który wykluczając politykę, połączyłby wszystkie stronnictwa w pracy ustawodawczej około interesów rolnictwa. Myśl ta znalazła bardzo dobre przyjęcie.

Konstantynopol, 24 października. Midhat basza podał się do demisji jako gubernator Syryi. Poseł rosyjski Labanow wydał bankiet na cześć nowego ministerstwa. Między softami panuje wielkie rozdrażnienie. Szeik-ul-islam zakazał im pod karą wykluczenia z szkół zajmować się polityką.

Telegrafowany kurs wiedeński.

Wiedeń, 23 października 1879, godzina 2 min. 16. Losy kredytowe 168.—. Węg. akcyje kredyt. 253.25. Akcyje anglo-austr. 134.30, Akcyje banku Union 93.40. Akcyje kolei Karola Ludwika 239.25, Akcyje kolei północnej 229.50, Akcyje kolei południowej 78.—, Akcyje kolei Alföld 137.—, Akcyje kolei Błzbiety 172.50, Akcyje kolei Lwow-Czerniow. 139.75. Akcyje kolei węg. północno-wschodniej 129.50. Akcyje kolei Rudolfa —, Akcyje kolei Albrechta —, Węg. oblig. państw. w złocie 76.50, Galic. oblig. indemn. 94.50, Losy z r. 1864 157.75 Akcyje kolei siedmiogrodzkiej 107.75, Akcyje banku obrotowego —, Losy tureckie 19.50, Akcyje kolei węg.-galic. —, Akcyje kolei państwowej —, Akcyje banku związkowego 136.25, Rubel papierowy 1.24.—, Wiedeńskie losy 113.20 Węgierskie losy 104.—, Mark niemiecki —, Węgierska renta 96.25 Usposob. spokojne.

Wiedeń, dnia 23 października, godzina 5 minut 38. Akcyje kredytowe 264.60, Anglo-Austr. —, Unionsbank —, Kolej Karola Ludwika 239.75, południowa —, Renta pap. 68.40, Rubel papierowy —, Gal. listy zastawne 97.— (Gal. listy indemnizacyjne —, Mark niem. —, Gal. bank rustykalny 100.—, Losy z r. 1860 —, Napoleonsdor 9.35 — Usposob. —

Wiedeń, d. 24 października, godz. 10 minut 44. Akcyje kredytowe 264.60, Anglo-austr. 134.60, Akcyje banku Union 93.39, Kolej Kar. Ludw. 239.60, Południowa —, Napoleonsdor 9.34 1/2, Rubel papierow. 1.24 Renta pap. —, Galic. bank hip. —, Gal. oblig. indemn. —, Gal. listy zastaw. banku włośc. —, Losy z r. 1860 —, Usposobienie —

Telegramy zbożowe z d. 23 października. Wiedeń: pszenica 13.75 do 15.50, żyto 10.50 do 11.60, okowita pr. 10.000 liter-procent zł. 35.— do 35.35; Buda-Peszt: pszenica 75 klg. (na wiosnę) zł. 14.40 do 14.50. rzepak (sierp.-wrześ.) zł. —.—; Berlin: pszenica żółta (wrześ.-paźdz.) 231.50; żyto —.—; Spiritus loco zł. 53.80; Olej rzepakowy 57.50; Szezećin: pszenica —.—, rzepik (jesień) —.—; Paryż: mąki 159 klg. 73.—; Olej rzepakowy 80.50, Spiritus —.—, Wrocław: Pszenica —.—, żyto —.—, o-wies —.—, spiritus —.—, Kukurudza —.—, Kolonia: Pszenica —.—.

Odpowiedzialny redaktor: Władysław Łoziński.

Przyjechali do Lwowa. dnia 24 października 1879. Hotel George'a Pp. D. Bendella z Czerniowiec. K. hr. Lańcokoński z Rozdołu. Dr. W. Pol z Brzozowa. E. Graba z Berlina. Hotel Europejski. Pp. Fux z Krakowa. A. Horn ze Stanisławowa. Hotel Langa. Pp. H. Porau z Pustomyt. R. Opitz z Cieplicy. Hotel Warszawski. Pp. M. Bohleskul z Czerniowiec. L. Brosman z Rossyi. Hotel Angielski. Pp. S. Jaworski z Krakowa. Dr. K. Lipski z Radomyśla. J. Majewski z Maksymowic. M. Piotrowski z Podola rosyjskiego. J. Lipski z Zarudzia.

Odjechali ze Lwowa. Pp. A. ks. Lubomirski do Kijowa. M. hr. Komarnicki do Horpina. E. hr. Olizar do Rzeszowa. J. br. Christiani do Trzebieńca. A. Cielecki do Porchowa. K. Podoski do Rossyi. M. Sokolnicki do Rossyi. F. Teleżyński do Rossyi. A. Zaleski do Krakowa. **Spostrzeżenia meteorologiczne.** z dnia 24 października 1879 o godzinie 7 rano Barometr 736.37mm. Psychrometr suchy 5.3°C. Psychrometr wilgotny 5.0°C. Prężność pary 6.3mm. Wilgoć 96%. Zachmurzenie 8. Wiatr W1. Ozon 9. Temperatura powietrza 4.2R Barometr idzie w górę. Stan barometru nad doziom morza 762.07 mm.

Pociągi kolejowe. **Przychodzą do Lwowa.** Według południka Peszteńskiego. **Z Czerniowiec:** o godzinie 9 minut 40 wieczór (pociąg pospieszny); o godzinie 3 minut 45 rano (pociąg mieszany); o godzinie 3 minut 32 po południu (pociąg mieszany) **Z Krakowa:** o godzinie 5 minut 20 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 9 m. 7 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 przed południem pociąg mieszany). **Z Podwołoczysk:** (na dworzec w Podzamczu): o godzinie 2 minut 53 rano (pociąg mieszany); o godzinie 3 min. 19 po południu (pociąg mieszany); **Z Podwołoczysk:** (na dworzec lwowski główny): o godz. 10 m. 10 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 3 min. 30 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 52 po południu (pociąg mieszany). **Z Stanisławowa:** (na Stryj) do Lwowa o godz. 8 min. 24 wieczór.

Odchodzą ze Lwowa. Według południka Peszteńskiego: **Do Czerniowiec:** o godz. 6 min. 10 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 11 min 50 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 min. 50 w nocy (pociąg mieszany) **Do Krakowa:** o godzinie 10tej min. 30 w nocy (pociąg pospieszny); o godzinie 4 min. 33 rano (pociąg osobowy); o godzinie 4 minut 49 po południu (pociąg mieszany). **Do Podwołoczysk:** (z dworca w Podzamczu): o godz. 10 m. 39 w nocy (pociąg mieszany); o g. 12 m. 32 w południe (pociąg mieszany). **Do Podwołoczysk:** z dworca lwowskiego głównego o g. 5 m. 40 rano (pociąg pospieszny) o godzinie 12 minut 10 w południe (pociąg mieszany); o godz. 10 m. 11 w nocy. pociąg osobowy) **Do Stanisławowa:** (na Stryj) o godzinie 6 minut 37 rano.

Pory niniejszego rozkładu jazdy odnoszą się do południka peszteńskiego, godz. 12 w Peszcie odpowiada godz. 12 m. 20 we Lwowie.

Przedpłata na „Gazetę Lwowską” wynosi za IV ćwierćroczę w miejscu 7 zł., pocztą 4 zł.; za miesiąc październik w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.; z „Przewodnikiem” za IV ćwierćroczę w miejscu 3 zł. 75 ct., pocztą 4 zł. 35 ct., za miesiąc październik w miejscu 1 zł. 30 ct., pocztą 1 zł. 65 ct. Prenumeratoremie cało- i półroczni (którzy prenumerują od 1 stycznia do końca grudnia, lub od 1-go lipca do końca grudnia) otrzymują „Przewodnik naukowy i literacki” dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej” bezpłatnie; ćwierćroczni zaś i miesięcznie za dopłatą: pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł. półrocznie 2 zł., ćwierćrocznie 1 zł.

Table with columns for 'płaćca żądają' and 'waga aastr.' containing various market rates and prices.

Kurs giełdy wiedeńskiej

dnia 20 października 1879

Table of exchange rates for various currencies and commodities, including 'I. Dług państwa' and '3. Obligacje'.

Table of exchange rates for various currencies and commodities, including 'Lwów Czarn. kolej' and '6. Obligacje'.

Table of exchange rates for various currencies and commodities, including 'Kępczicha' and 'Kurs złota'.

Dziennik Urzędowy

(7092) Ogłoszenie. L. 160. C. k. komisya hipoteczna zawiadania, iż wyłożyła do powszechnego przejrzania arkusze posiadania i inne akta...

(7096 1-3) Edykt. L. 27206. C. k. sąd krajowy zawiadania niniejszym edyktem Maccelego Bohozińskiego że przeciw niemu w dniu 16 października 1879 l. 27206 o zapłacenia sumy wekslowej 550 zlr. Baruch Goldstoff wniósł pozew...

(7097 1-3) Edykt. L. 27207. Cesarzowski-królewski Sąd krajowy zawiadania niniejszym edyktem Maccelego Bohozińskiego, że przeciw niemu Baruch Goldstoff w da. 16 października 1879 l. 37207 o zapłacenie sumy wekslowej 150 zlr. wniósł pozew...

(7088 1-3) Obwieszczenie. L. 6409. C. k. Sąd powiatowy w Chodorowie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że dnia 29 kwietnia 1865 zmarła w Ostrowie Jawdecha Łozińska z pozosta-wieniem ostatniej woli rozporządzenia z dnia 24 kwietnia 1865.

(7061 2-3) **Edykt.**

L. 9188. C. k. Sąd obwodowy w Złoczowie odnośnie do tusądowego edyktu z 21 czerwca 1879 l. 5686 podaje do publicznej wiadomości, że w sprawie konkursowej Ozya-Ehra kramarza w Narajowie wyznaczono zostały ponownie terminy, a to: do wybrania zarządcy masy jego zastępcy i wydziału wierzycieli na 17 listopada 1879 o 10 godzinie rano w c. k. sądzie powiatowym w Brzeżanach.

Do zgłoszenia pretensji do masy, przedłużono termin do 22 grudnia 1879 zaś do likwidacji wierzycielności wyznaczono ponowny termin w c. k. sądzie powiatowym w Brzeżanach 20 stycznia 1880 o 10 rano.

Złoczów dnia 11 października 1879.

(7066 2-3) **Edykt.**

L. 3859. Sąd powiatowy Kęcki odbędzie egzekucyjną sprzedaż realności w Oszańcu pod l. k. 256 położonej małżonków Jana i Franciszki Woźniaków własnej na pokrycie pretensji Katarzyny Kizner w sumie 150 zł. z pn. w sądzie w trzech terminach, w dniach 27go października, 24 listopada i 22 grudnia 1879 każdym razem o godzinie 10 rano.

Cena wywołania 140 zł. Wadyum 14 zł. Kuratorem dla niewiadomych ustanowiono Dra Chrzanowskiego z Kęt. Kęty 12 sierpnia 1879.

(7065 2-3) **Edykt.**

L. 4795. Sąd powiatowy Kęcki odbędzie egzekucyjną sprzedaż połowy realności w Kętach pod l. k. 100 n. 272 d. położonej, do Walentego Tobiasiewicza należącej na pokrycie pretensji Karola Siagera w sumie 307 zł. 7 ct. a. w. z pn. w sądzie w 2 terminach w dniu 20 października i w dniu 24 listopada 1879 każdym razem o 10 godzinie rano.

Cena wywołania 385 zł. Wadyum 40 zł. Termin do lepszych warunków na dzień 22 grudnia o 10tej godzinie rano w sądzie wyznaczono, a kuratorem dla niewiadomych adw. Dra Chrzanowskiego w Kętach zamianowano. Kęty 12 września 1879.

(7064 2-3) **Edykt.**

L. 4529. Sąd powiatowy Kęcki odbędzie ponowną egzekucyjną sprzedaż 1/4 części realności w Willamowicach pod l. k. 170 położonej, dawniej do Franciszki Miki należącej, a przez Józefa Mikę nabytej na pokrycie pretensji Jana Danka w sumie 100 zł. i 230 zł. z pn. w sądzie w 1 terminie w dniu 27 października 1879 o godzinie 10 rano.

Cena wywołania 529 zł. 25. Wadyum 53 zł. Kęty 21 sierpnia 1879.

(7072 2-3) **Edykt.**

L. 6747. C. k. Sąd powiatowy w Leżajsku oznajmia, że dnia 5 grudnia 1879, 23 stycznia 1880, 27 lutego 1880 każdym razem o godzinie 10 rano, odbędzie się przymusowa sprzedaż realności pod l. 476 w Leżajsku położonej na 2200 zł. oszacowanej. Zakład wynosi 220 zł.

Warunki licytacyjne i odnośne akta złożone w sądzie do przejrzania. Leżajsk dnia 29 lipca 1879.

(7073 2-3) **Edykt.**

L. 6431. C. k. Sąd powiatowy w Leżajsku oznajmia, że dnia 5 grudnia 1879 23 stycznia 1880 i 27 lutego 1880 każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie przymusową sprzedaż realności pod l. k. 125 w Giedlarowy położonej na 300 zł. oszacowanej.

Zakład wynosi 30 zł. Warunki licytacyjne i odnośne akta złożone w sądzie do przejrzania. Leżajsk 28 lipca 1879.

(7060 2-3) **Edykt.**

L. 5686. C. k. Sąd obwodowy w Złoczowie otwiera niniejszym konkurs na wszystkich jakoteż wszystkie nieruchomości w krajach, w których obowiązują ust. konkursowa z dn. 25 grudnia 1868 Nr. 1 Dz. p. p. położony majątek Ozyasza Ehra kramarza w Narajowie.

Kierownictwo tego konkursu porucza się p. sądzemu powiatowemu Ansonowi w Brzeżanach jako komisarzowi konkursowemu, zaś tymczasowym zawiadowcą masy ustanawia się p. Ire Preis w Brzeżanach wzywając zarazem wierzycieli, aby po przedłożeniu dokumentów służących do wykazania ich pretensji, poczynili swe wnioski co do zatwierdzenia tegoż, lub ustanowienia innego zawiadowcy masy i aby przedsięwzięli wybór wydziału wierzycieli, w którym to celu wyznacza się termin na dzień 31 lipca 1879 o godz. 10 przed południem w c. k. sądzie powiatowym w Brzeżanach.

Ktokolwiek chce wystąpić z jakąkolwiek pretensją do wspólnej masy rozbiorowej ma takąową zgłosić w tym sądzie obwodowym, wedle przepisu us. konk. pod rygorem zagrożonych także szkodliwych skutków prawnych przed upływem 9 września 1879 i po dać ją na terminie na dzień 2 października 1879 o godz. 10 po południu wyznaczonym w c. k. sądzie powiatowym w Brzeżanach

do uznania płynności i oznaczenia prawa pierwszeństwa, chociaż by nawet o nią spór był wytoczony.

Wierzycielom, którzy zgłoszą się ze swymi pretensjami, przysłuża prawo wybrać za tym terminie w miejsce dotychczasowego zawiadowcy masy, zastępcę onego i członków wydziału wierzycieli inne osoby posiadające ich zaufanie.

Na terminie wyznaczonym do wykazania płynności zgłoszonych wierzycielności ma być usiłowane przeprowadzenie do skutku ugody w myśl §. 68 ustawy konkursowej.

Dalsze ogłoszenia w toku rozprawy konkursowej umieszczane będą w „Gazecie Lwowskiej“.

Złoczów dnia 21 czerwca 1879.

(7074 2-3) **Edykt.** L. 5347.

Ogłoszenie licytacji.
Dnia 13 listopada, 4 grudnia i 18 grudnia 1879 każdym razem o 10 godzinie rano, a to na dwóch pierwszych powyżej lub za cenę szacunkową 25 złr. na trzecim zaś i poniżej tejże sprzedaną będzie jedna parcela gruntu pod trzy miarki w polanie Mososny Groń w Jaszczynie położonego Jana Gigoń własnego celem zaspokojenia pretensji Józefa i Maryanny Gigoń w kwocie 12 złr. z przys.

Warunki licytacyjne, protokół zajęcia i oszacowania wolno tutaj przejrzeć lub odpisać.

C. k. sąd powiatowy Maków 17 września 1879.

(7071 2-3) **Edykt.**

L. 8219. C. k. sąd powiatowy w Leżajsku oznajmia, że dnia 5 grudnia 1879, 6 lutego 1880 i 9 marca 1880 każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie się przymusowa sprzedaż realności pod nr. k. 292 w Starem mieście położonej na 580 złr. oszacowanej.

Zakład wynosi 58 złr. warunki licytacyjne i odnośne akta złożone w sądzie do przejrzania.

Leżajsk 6 września 1879

(7069 2-3) **Edykt.**

L. 5429. C. k. sąd powiatowy w Leżajsku oznajmia, że dnia 2 grudnia 1879, 20 stycznia 1880, 24 lutego 1880, każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie przymusową sprzedaż realności pod nr. k. 7 w Dembnie położonej na 500 złr. w. a. oszacowanej.

Zakład wynosi 50 złr. w. a. warunki licytacyjne i odnośne akta złożone w sądzie do przejrzania.

Leżajsk dnia 25 lipca 1879.

(7067 2-3) **Edykt.**

L. 5492. C. k. sąd powiatowy w Leżajsku oznajmia, że dnia 2 grudnia 1879, 20 stycznia 1880, 24 lutego 1880, każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie przymusową sprzedaż realności pod nr. 204 w Kusiłowce położonej na 600 złr. oszacowanej.

Zakład wynosi 60 złr. warunki licytacyjne i odnośne akta złożone w sądzie do przejrzania.

Leżajsk dnia 25 lipca 1879.

(7062 2-3) **Edykt.**

L. 13100. C. k. m. deleg. sąd powiatowy w Przemyslu oznajmia że dnia 28 grudnia 1878 zmarła w Przemyslu Marya Ozyrmańska bez ostatniej woli rozporządzenia a gdy jej spadkobiercy są nieznanymi, przeto wzywa wszystkich, którzy jakiegokolwiek prawa do spadku jej sobie rościć zamierzają, by w przeciągu jednego roku od dnia dzisiejszego w tutejszym sądzie swe prawa dziedziczenia wykazali i deklaracje spadkowe wnieśli, inaczey bowiem spuścizna dla której równocześnie kuratorem adw. dr. Gawła w Przemyslu ustanowiono, tylko oświadczającym się spadkobiercom będzie przyznana a nieprzyjęta część spadku lub też w razie niezgłoszenia się żadnych spadkobierców, cały spadek jako bezdziedziczny uznany.

Przemysl 11 września 1879.

(7078 2-3) **Edykt.**

L. 47578. C. k. sąd krajowy we Lwowie niniejszym edyktem wiadomo czyni iż życia i miejsca pobytu niewiadomym spadkobiercom Katarzyny ze Schreinerów Kaufmann, że Hani Margolis w dniu 7 października 1879 przeciw nim pozew o uznanie sumy 600 złr. 26 1/2 ct. w. a. z pn. w stanie biernym realności pod l. 582 st/185 n. i 190 1/2 we Lwowie zabezpieczonej za uszczonką i o wykreślenie tej jak dom. 171 pag. 1 n. 41 on. cięższej sumy wraz z należnościami ze stanu biernego tych realności wniosła.

Ponieważ miejsce pobytu spadkobierców s. p. Katarzyny ze Schreinerów Kaufmann wiadomym nie jest, ustanowił c. k. sąd krajowy do zastępowania ich na ich koszt i niebezpieczeństwo tutejszego adwokata dr. Dziubińskiego z substytucją adwokata dr. Gajewskiego kuratorem, z którym sprawa ta wedle ustawy sądowej dla Galicji przepisanej przeprowadzoną będzie i któremu dekretem pozew do walenienia obrony do dni 90 się doręcza.

Niniejszym więc edyktem wzywa się zapozwanych, aby w należnym czasie esobiście stanęli, lub potrzebne tytuły prawne ustanowionemu kuratorowi udzielili, lub innego zastępcę wybrali, i sądowi oznajmili, słowem stosownych do obrony środków użyli,

d gdyż wynikające z zaniedbania skutki sami sobie przypisać będą musieli.

Lwów dnia 11 października 1879.

(7070 2-3) **Edykt.**

L. 5425. C. k. sąd powiatowy w Leżajsku oznajmia że dnia 28 listopada 1879, 16 stycznia 1880, i 17 lutego 1880, każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie przymusową sprzedaż realności pod l. k. 25 w Staromiescie położonej na 800 zł. oszacowanej.

Zakład wynosi 80 zł. w. a. warunki licytacyjne i odnośne akta złożone w sądzie do przejrzania.

Leżajsk dnia 25 lipca 1879.

(7068 2-3) **Edykt.**

L. 5438. C. k. sąd powiatowy w Leżajsku oznajmia że dnia 28 listopada 1879, 16 stycznia 1880, 17 lutego 1880, każdym razem o godzinie 10 rano odbędzie przymusową sprzedaż realności pod l. k. 103 w Dembnie położonej na 450 zł. w. a. oszacowanej.

Zakład wynosi 45 zł. w. a. warunki licytacyjne i odnośne akta złożone w sądzie do przejrzania.

Leżajsk dnia 25 lipca 1879.

(7077 2-3) **Edykt.**

L. 44837. C. k. sąd krajowy we Lwowie zawiadamia niniejszym Karola Gariag i Grzegorza Maczuskiego i tychże możliwych spadkobierców pierwszych z życia i miejsca pobytu, ostatnich zaś także z imienia niewiadomych, że przeciw nim Joanna z Paidlów Gaska i Edward Gaska pod dniami 19 września 1879 l. 44837 pozew o wymazanie ze stanu biernego realności pod l. 111 m. sumy 228 zł. m. k. z pn. wedle Dom 46 p. 61 n. 17 on. wraz z wszystkimi odnośnymi pozycjami zainstabulowanej, wnieśli który tą uchwałą z dnia 14go października 1879 l. 44837 do pisemnego postępowania zadekretowano.

Wzywa się tedy pozwanych aby się esobiście w tut. sądzie zgłosili lub też ustanowionemu dla nich w osobie adwokata Dra. Ludwika Zubiniego z zastępstwem adwokata Dra. Marszelego Madejskiego kuratorowi stosownej informacji udzielili inaczey bowiem złe skutki z zaniedbania wynikające mogące sobie samym przypisać by musieli.

Lwów dnia 11 października 1879.

(7063 2-3) **Ogłoszenie.**

L. 4629. C. k. Sąd powiatowy w Dolinie podaje do wiadomości, że dnia 27 października, 27 listopada i 22 grudnia 1879 o godzinie 11 przed połud. odbędzie się w sądzie w Dolinie przymusowa sprzedaż realności l. 199 w Mizaniu położona nieobjętej masy Federa Bezdyła własna ciału tabularnego niestanowiąca na zaspokojenie sumy 22 złr. z pn. Hersza Ginsberga z tem, że dopiero na trzecim terminie licytacyjnym realność ta także niżaj ceny szacunkowej najwięcej podającemu sprzedaną zostanie.

Cena wywołania stanowi 225 zł. Wadyum 25 zł. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych można w tutejszej registraturze przejrzeć. Dolina 24 września 1879.

(7085 1-3) **Edykt.**

L. 4135. Dnia 25 listopada 1879 20 stycznia i 24 lutego 1880 o godz. 10 rano odbędzie się w sądzie na rzecz Zakładu kredytowego włościańskiego celem zaspokojenia 196 zł. a. w. z pn. przymusową sprzedaż realności Jana i Aany Mleczaków l. 188 w Jedownikach położonej, wykazem hipotecznym 47 objętej.

Cena szacunkowa 736 zł. a. w. Wadyum 73 zł. 60 ct. a. w.

Warunki licytacyjne wyciąg hipoteczny i protokół oszacowania przegladnąć można w registraturze.

C. k. Sąd powiatowy Brzesko dnia 20 sierpnia 1879.

(7084 1-3) **Edykt.**

L. 4137. Dnia 25 listopada 1879 i 27 stycznia i 2 marca 1880 r. o godzinie 10tej rano odbędzie się w sądzie na rzecz Zakładu kredytowego włościańskiego celem zaspokojenia 562 zł. 55 ct. a. w. z pn. przymusową sprzedaż realności Jana Lesniaka l. 47 w Okocimie położonej, wykazem hipotecznym 47 objętej.

Cena szacunkowa 3100 zł. a. w. Wadyum 310 zł.

Warunki licytacyjne, wyciąg hipoteczny i akt oszacowania przegladnąć można w registraturze.

C. k. Sąd powiatowy Brzesko dnia 20 sierpnia 1879.

(7087 1-3) **Edykt.**

L. 5086. Dnia 25 listopada 1879, 27 stycznia i 2 marca 1880 o godz. 10 rano odbędzie się w sądzie na rzecz Samuela Apfelbaumy celem zaspokojenia 400 zł. a. w. z pn. przymusową sprzedaż realności Kazimierza Birusia l. k. 164 w Łękach położonej, nie będącej ciałem hipotecznym.

Cena szacunkowa 300 zł. a. w. Wadyum 30 zł. a. w.

Warunki licytacyjne i akt oszacowania przegladnąć można w registraturze. Brzesko dnia 20 sierpnia 1879.

(7086 1-3) **Edykt.**

L. 4140. Dnia 25 listopada 1879 13go stycznia i 17 lutego 1880 każdym razem o godz. 10 rano odbędzie w sądzie na rzecz

Zakładu kredytowego włościańskiego celem zaspokojenia 228 zł. 77 ct. i 98 złr. w. a. z pn. przymusową sprzedaż realności Błazaja Osucha w Tworkowy pod l. 89 położonej, ciała tabularnego niestanowiącej.

Cena szacunkowa 1055 zł. a. w. Wadyum 105 złr. 55 ct. a. w.

Warunki licytacyjne i akt oszacowania przegladnąć można w registraturze.

Brzesko dnia 20 sierpnia 1879.

(7089 1-3) **Edykt.**

L. 5419 C. k. Sąd powiatowy w Delatynie wiadomo czyni, że na żądanie Herscha Arta celem wydobycia sumy 50 złr. z pn. od Jurka Pituka odbędzie się w dniach 24 listopada 9 i 16 grudnia 1879 każdym razem o 10 rano, wyמוש publiczna sprzedaż realności pod l. 621/857 w Delatynie położonej, ciała tabularnego niestanowiącej, Jurka Pituka własnej, i że przy pierwszych dwóch terminach za lub wyżej ceny szacunkowej przy trzech i poniżej takiejowej sprzedaż nastąpi.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 483 zł.

Poręczne 10 pre. ceny wywoławczej. Resztę warunków przejrzeć można w registraturze sądowej.

Delatyn 28 sierpnia 1879.

(7104 1-3) **Edykt.**

L. 4823. Sąd powiatowy Kęcki odbędzie ponowną egzekucyjną sprzedaż połowy gruntu do realności pod nr. k. 74 w Bielanych położonej, dawniej do Jana Gabryśia należącej, a przez Maurycego Nussbauma na licytacji nabytej należącej, na pokrycie pretensji Adolfa Tiefenbrunna w sumie 14 złr. 16 ct. z pn. w sądzie w 1 terminie w dniu 27 października 1879 o godzinie 10 rano.

Cena wywołania 625 złr. wadyum 62 złr. 50 ct.

Kęty 10 września 1879.

(7103 1-3) **Ogłoszenie.**

L. 7214. C. k. sąd powiatowy w Brzeżanach podaje do wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej Władysława Lewickiego przeciw Majerowi Blank pto 400 złr. z pn. odbędzie się w tym sądzie publiczna sprzedaż przymusowa realności pod nr. 261 w Brzeżanach na acowym rynku położonej jak dom. III pag. 43 n. 4 haer. Majera Blank własnej pod następującymi warunkami.

Do przedsięwzięcia tej sprzedaży wyznacza się trzy terminy na dzień 5 listopada 1879, 10 grudnia 1879 i na dzień 15 stycznia 1880 zawsze o godzinie 10 rano.

Przy pierwszych dwóch terminach realność ta tylko za lub wyżej ceny szacunkowej, a na trzecim zaś terminie i niżej ceny szacunkowej najwięcej ofiarującemu sprzedaną zostanie.

Za cenę wywołania ustanawia się szacunek w kwocie 537 złr. 72 ct. a wadyum wynosi 53 złr. 77 ct. w. a. w gotówce.

Resztę warunków, ekstrakt tabularny i akt ocenienia przejrzeć można w tusądowej registraturze.

O tej licytacji zawiadamia się Władysława Lewickiego, Majera Blank, gminę miasta Brzeżan, c. k. prokuratorowi skarbu, c. k. urząd podatkowy w Brzeżanach z miejsca pobytu niewiadomych Jadę Lipę, Lebę Diamond i Stanisława Mielnickiego, niemniej wszystkich którzyby po 20 lipca 1879 do tabuli weszli lub którymby rozuczyca licytacyjna z jakiegokolwiek bądź przyczyn wczesnie doręzoną być nie mogła, do rąk kuratora adwokata dr. Karola Gutliaba.

Brzeżany dnia 10 sierpnia 1879.

(7124 1-3) **Ogłoszenie.**

L. 5292. W Lubieniu koło Gródka została otwarta, z dniem dzisiejszym c. k. stacja telegrafu, z ograniczoną służbą dzienną dla powszechnego użytku.

Lwów dnia 22 października 1879

C. k. Dyrekcya telegrafów

(7105 1-3) **Edykt.**

L. 4980. W c. k. sądzie powiatowym w Żurawnie odbędzie się licytacja realności pod l. k. 79 sub. rep. 43 w Lubszy położonej celem ściągnięcia kwoty 197 złr. na rzecz zakładu kredyt. włośc. we Lwowie przeciw s. p. Iwanowi Iwanuk wywołanej a to w dniu 13 listopada i w dniu 15 grudnia 1879 i w dniu 19 stycznia 1880 każdym razem o godzinie 10 rano.

Cenę wywoławczą stanowi kwota 350 złr., a wadyum 35 złr. w. a.

Resztę warunków licytacyjnych wolno w registraturze sądowej przejrzeć. Żurawno dnia 10 października 1879.

(7102 1-3) **Edykt.**

L. 26137. C. k. sąd delegowany miejski powiatowy w Krakowie w skutek pozwu pod 29 lipca 1879 do l. 26137 przez Wilhelmę Morza przeciw domowi handlowemu Bollack et Fils w Strassburgu o zapłatę 47 marek 55 fea. wytoczonego, ustanowia adw. Dr. Ichheisera z substytucją adw. Dr. Eibenschütza kuratorem tegoż domu handlowego, poleca oraz tymże pozwany, aby się z ustanowionym dla nich kuratorem co do obrony swej w tym sporze porozumieli i potrzebach do obrony swej środków dowodowych temuż dostarczyli, lub gdyby sobie innego pełnomocnika obrali sądowi wskazali.

Kraków 9 października 1879.

przypadających na pojedyncze okręgi szkolne kwot na bezpłatne książki w języku polskim dla ubogich uczniów w stosunku do ilości dzieci obowiązanych uczęszczać do szkoły na rok 1879/80.

Table with 5 columns: Liczba porządkowa, Okręgowa Rada szkolna w, Ilość dzieci obowiązanych uczęszczać do szkoły, Kwota przypadająca na okręg, na książki szkolne w języku polskim z zakładu nar. im. Ossolińskich (złr. et.), Uwaga.

Z c. k. krajowej Rady szkolnej. Lwów dnia 16 października 1879.

(7059 2-3) Edykt. L. 15053. C. k. sąd obwodowy jako waksłowy w Samborze zawiadamia...

(7075 2-3) Edykt. L. 3715. C. k. Sąd powiatowy w Wojniczcu ogłasza niniejszem, iż w dniach 24 listopada...

(7100) Edykt. L. 11948. C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Stanisławowie ogłasza, że firma Naftali Kriegel...

Budolf Reeter profesor z Francji... Popiel Antoni. Wychów królików

W inogrona... St. Markiewicza we Lwowie w Rynku l. 42.

W polowania. Tluszczy rogowo-kauczukowy

Tylko krótki czas! Hotel Zorza l. 51 Berger & Fritsch

C. k. uprz. gal. akcyjn. Bank hipoteczny ASYGNACYE KASOWE